

Eiropas Savienība

Ieguldījums Tavā nākotnē!

Pasūtītājs: Zemgales plānošanas reģions
Izpildītājs: SIA „Livigstone”,
Kaspars Skalbergs, Raitis Bērziņš
Pasūtījums saskaņā ar Līgumiem Nr.
10/1-19.2/127; 10/110; 10/111

ESF projekts „Publisko pakalpojumu izvērtēšana un uzlabošana komercdarbības attīstībai Zemgales reģionā”

(līguma Nr. 1DP/1.5.1.3.2/09/APIA/SIF/045/4)

Ieteikumi komercdarbības attīstības uzlabošanai publisko pakalpojumu informācijas pieejamības nodrošināšanai pašvaldībās

85% no Projekta finansē Eiropas Savienība ar Eiropas Sociālā fonda starpniecību un 15% finansē Latvijas valsts. Apakšaktivitāti administrē Valsts kanceleja sadarbībā ar Sabiedrības integrācijas fondu. Šis materiāls ir veidots ar Eiropas Savienības Eiropas Sociālā fonda un Latvijas valsts finansiālu atbalstu. Par materiāla saturu atbild Izpildītājs.

Jelgava, 2011

Satura rādītājs

<u>Ievads.....</u>	<u>3</u>
<u>1.1 Informācijas uztveramība un pieejamība komercdarbības aktivitātes veicināšanai.....</u>	<u>4</u>
<u>1.1 Anketu apkopojuma rezultāti.....</u>	<u>4</u>
<u>1.2 Interviju apkopojuma rezultāti.....</u>	<u>15</u>
<u>1.3 Ietiekumi pašvaldību mājas lapu pilnveidošanai komercdarbības veicināšanai .....</u>	<u>16</u>
<u>1.2 Stratēģiskās un telpiskās plānošanas instrumentu pieejamība un uztveramība komercdarbības aktivitātes veicināšanai.....</u>	<u>20</u>
<u>1.4 Anketu apkopuma rezultāti.....</u>	<u>20</u>
<u>1.5 Interviju apkopojuma rezultāti.....</u>	<u>25</u>
<u>1.6 Ietiekumi pašvaldību mājas lapu pilnveidošanai komercdarbības veicināšanai .....</u>	<u>26</u>
<u>1.3 Mājas lapas lietošanas funkcionalitāte komercdarbības aktivitātes veicināšanai.....</u>	<u>26</u>
<u>1.7 Anketu apkopojuma rezultāti.....</u>	<u>26</u>
<u>1.8 Interviju apkopojuma rezultāti.....</u>	<u>30</u>
<u>1.9 Ietiekumi pašvaldību mājas lapu pilnveidošanai komercdarbības veicināšanai .....</u>	<u>32</u>

Ievads

Lai nodrošinātu likumdošanā un citos normatīvajos aktos noteiktās prasības pakalpojumu sniegšanai, nodrošinot klientu (sabiedrības t.sk. uzņēmēju) vajadzību apmierināšanu (prasības un vēlmes), ZPR ir atbildīgs par sniegto pakalpojumu pieejamību un kvalitāti. Zemgales plānošanas reģiona teritorijas plānojums 2006.-2026.g Telpiskās attīstības perspektīvas viens no politikas plānošanas principiem ir „Informācijas un zināšanu pieejamības attīstība”. Kompleksai problēmas risināšanai Zemgales plānošanas reģions ir paredzējis veikt savstarpēji sasaistošu (mijiedarbojošos) metožu, pasākumu un aktivitāšu kopumu, kas pārveidotu ieguldījumu plānotajā rezultātā, izmantojot vadības procesu metodi, mazinot potenciālo risku iespējamību un nodrošinot procesu kvalitāti.

Lai nodrošinātu pašvaldību publisko funkciju efektivitāti, uzlabotu to pieejamību un uztveramību pašvaldības attīstības plānošanas un komercdarbības jomā, viens no galvenajiem nosacījumiem ir kvalitatīva un mērķtiecīga informācija, kas ir pieejama un saprotama visām iesaistītajām pusēm – iedzīvotājiem, uzņēmējiem, potenciālajiem investoriem. Projekta ietvaros tika analizēta pašvaldību mājas lapā pieejamībā informācija, lai nodrošinātu stratēģiskās un telpiskās plānošanas instrumentu pieejamību un uztveramību; Informācijas uztveramību un pieejamību uzņēmējdarbības aktivitātes veicināšanai un Mājas lapas lietošanas funkcionalitāti.

Izvērtējot publisko funkciju efektivitātes, pieejamības un uztveramības nodrošinājumu attīstības plānošanas jomā un komercdarbības jomā reģionālā līmenī Zemgales Plānošanas reģiona un Kurzemes plānošanas reģiona mājas lapu atsevišķas sadaļas, Zemgales reģiona pašvaldību mājas lapās, tika izstrādāti ieteikumi komercdarbības attīstības uzlabošanai publisko pakalpojumu informācijas pieejamības nodrošināšanai pašvaldībās. Ieteikumos iekļauti priekšlikumi par pašvaldību mājas lapu sadaļām, kā arī uzņēmējiem nepieciešamo informāciju. Izstrādāti arī priekšlikumi plānošanas dokumentu uztveramības nodrošināšanai, lai topošie un esošie uzņēmēji, potenciālie investori, kā arī visa sabiedrībai spētu atrast izstrādātajos plānošanas dokumentos, izprotot, kā konkrēto teritoriju plānots attīstīt un kādi aprobežojumi jeb apgrūtinājumi ir uzlikti konkrētai teritorijai, kādas inženierkomunikācijas pieejamas projektā tiks veikti konkrēti pasākumi.

Materiāla sagatavošanai izmantotas sekojošas darba metodes: *monogrāfiski aprakstošā metode*, informācijas apstrādei: *analīzes un sintēzes metodes*. Informācijas ieguves veidi: *LR likumdošana, pašvaldību mājas lapas, anketu un interviju rezultāti*.

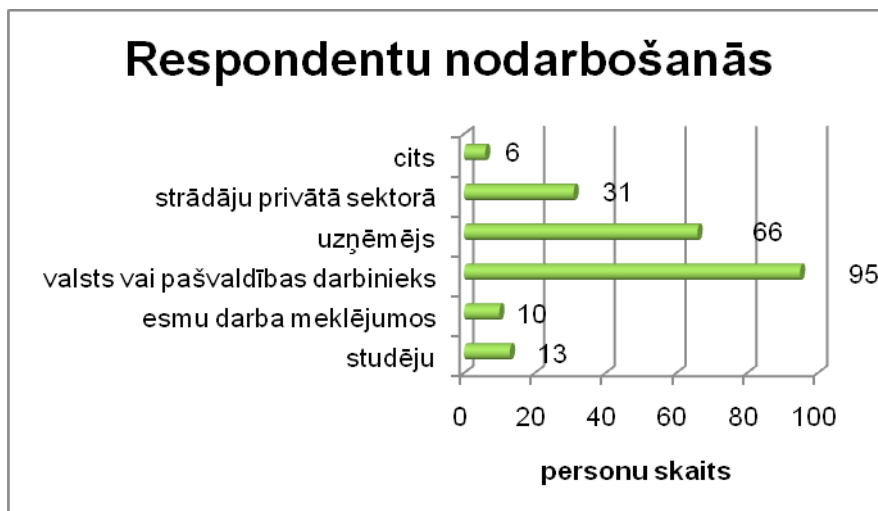
1.1 Informācijas uztveramība un pieejamība komercdarbības aktivitātes veicināšanai

1.1 Anketu apkopojuma rezultāti

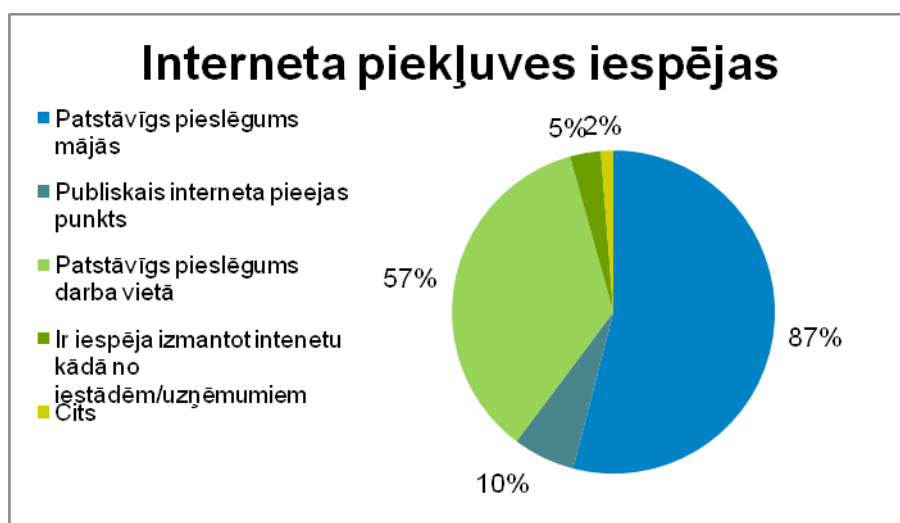
Anketas aizpildījuši 221 respondents no visām Zemgales pašvaldībām:

	Skaitis	Procenti no kopējā skaita
Aizkraukles novads	7	3%
Aknīstes novads	8	4%
Auces novads	10	5%
Bauskas novads	35	16%
Dobeles novads	11	5%
Iecavas novads	8	4%
Jaunjelgavas novads	6	3%
Jelgavas novads	9	4%
Jelgavas pilsēta	23	10%
Jēkabpils novads	7	3%
Jēkabpils pilsēta	7	3%
Krustpils novads	6	3%
Kokneses novads	6	3%
Neretas novads	7	3%
Ozolnieku novads	5	2%
Pļaviņu novads	6	3%
Rundāles novads	8	4%
Salas novads	6	3%
Skrīveru novads	7	3%
Tērvetes novads	9	4%
Vecumnieku novads	12	5%
Viesītes novads	6	3%
Cita pašvaldība	12	5%

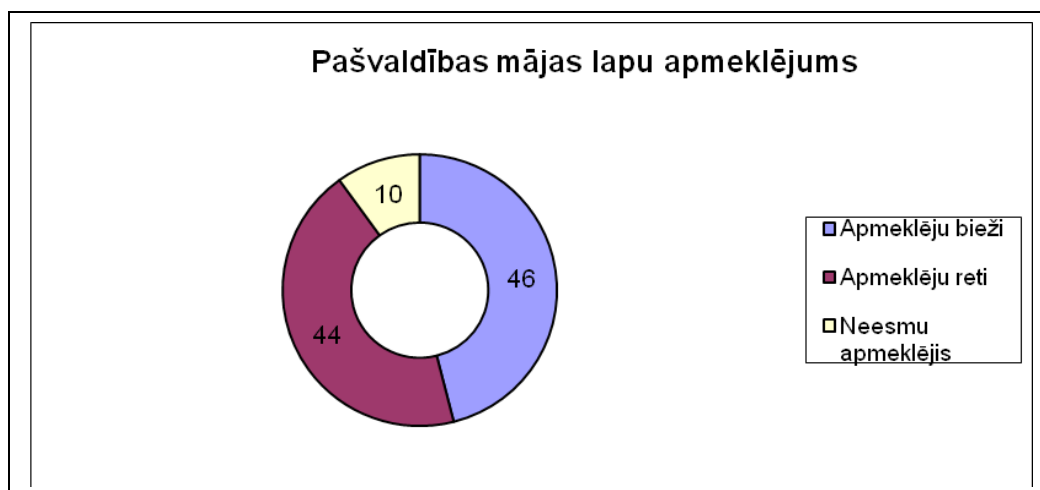
No tiem studenti- 6%, darba meklētāji- 5 %, Valsts vai pašvaldības darbinieki- 43%, Uzņēmēji- 30%, privātā sektorā strādājošie- 14 % , cits- 3%.

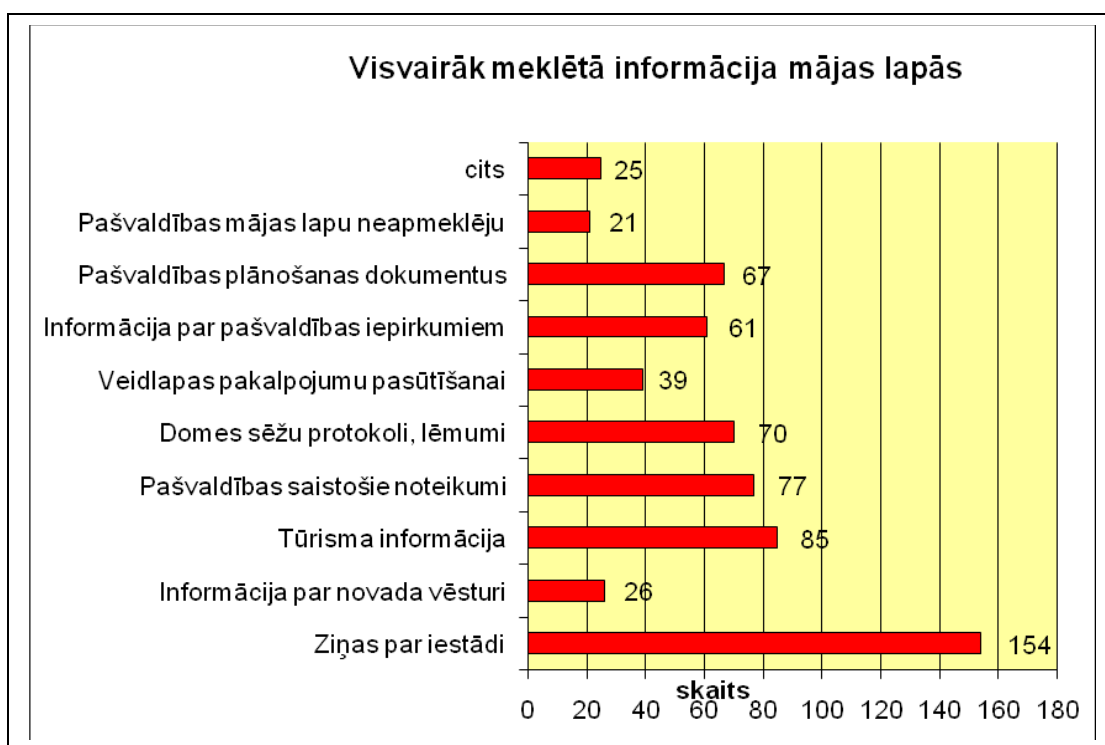
87% respondentu norādījuši, ka izmanto internetu mājās un 57%- darbā, kas liecina, ka lielākai daļai respondentu ir pastāvīgas interneta piekļuves iespējas. 97% respondentu savas interneta lietošanas zināšanas novērtējuši kā labas vai apmierinošas,

46% respondentu apliecinājuši, ka savas pašvaldības mājas lapu apmeklē bieži, bet 44%- reti. Tikai 10% respondentu savas pašvaldības mājas lapu nav apmeklējuši nekad.

Uz jautājumu, kādu informāciju pašvaldību mājas lapās meklē, saņemtas sekojošas atbildes:

Attiecīgi visvairāk pieprasītā informācija ir pašvaldības darbinieku kontakti un apmeklētāju pieņemšanas laiki.

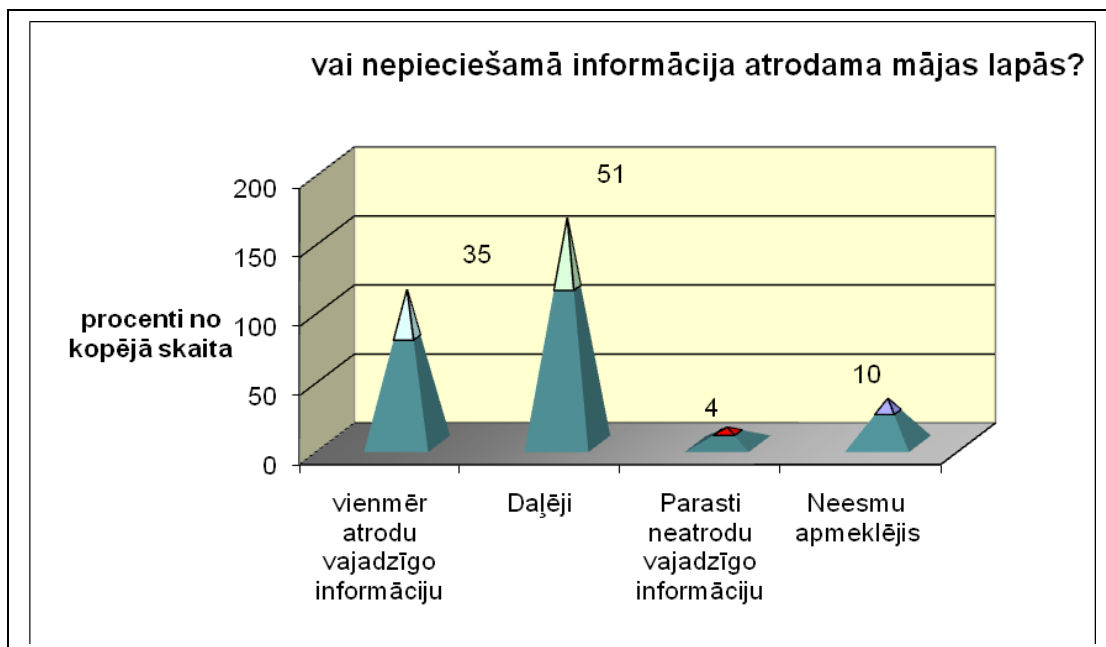
Salīdzinot ar mājas lapu auditu, secināms, ka šī informācija pašvaldību mājas lapās ir plaši pieejama un šai ziņā nekādi papildus uzlabojumi nav nepieciešami. Lai ātrāk varētu atrast šo informāciju, dažās mājas lapās vajadzētu izveidot atsevišķas sadaļas „Kontakti” pirmajā lapā

Popularitātes ziņā ar līdzvērtīgiem rezultātiem seko tūrisma informācija, pašvaldību izdotie saistošie noteikumi, domes sēžu protokoli un teritorijas plānojums.

Salīdzinot ar mājas lapu auditu, secināms, ka šī informācija pašvaldību mājas nav vienmēr atrodamā.

Rekomendējams, pašvaldību mājas lapu satura izveidē ņemt vērā respondentu vēlmes un pievērst lielāku vērību informācijas aktualizēšanai.

Tikai 35% respondentu ir norādījuši, ka vienmēr atraduši meklēto informāciju.

Respondenti norādījuši uz sekojošas informācijas trūkumu:

informācija par pašvaldībā esošajiem vietējiem uzņēmējiem un to pārstāvēto nozari.
Nepilnvērtīgs Zemgales uzņēmēju un uzņēmumu reģistrs, kā arī šī informācija netiek savlaicīgi atjaunota, jo tiek uzrādīti uzņēmumi, kuri savu darbību jau ir pārtraukuši
Nepieciešams lielāks pakalpojumu apraksts teritorijas plānojumus
Par jaunajiem ieviestajiem projektiem
Info vai saiti uz kultūras, sporta pasākumiem ne visiem pagastiem ir pieejami teritorijas plānojumi, apbūves noteikumi
mājas lapa netiek pietiekami operatīvi aktualizēta, ir novecojusi informācija
Par projektiem uzņēmējiem
Domes lēmumu izpildes gaita netiek pietiekoši atspoguļota. Maz informācijas par paveikto.
piemēram, aptauju un konkursu rezultātus,
Novada uzņēmējus ar ko var sadarboties.

<p>novēcojusi informācija, nav aktuālākā</p>
<p>Maz-iespējas skolēniem, jauniešiem, sievietēm piedalīties aktivitātēs</p>
<p>Pieņemtos lēmumus</p>
<p>Plānojumus, kontaktinformāciju par pagastiem, info par pagastiem, uzņēmējiem</p>
<p>Nav vēl sadaļas 'pakalpojumi'</p>
<p>Komunālo maksājumu tarifu</p>
<p>Informāciju par novadā strādājošiem uzņēmumiem</p>
<p>Tas tieši neattiecas uz mājaslapas dizainu, taču caur to būtu labi pasūtīt pakalpojumus, saskaņot dažādus dokumentus u.t.t.- norādīt saites uz valsts iestādēm, sastādīt instrukcijas pakalpojumu saņemšanai. Piemēram, kas nepieciešams būvniecībai (izņemot naudu :)). Vai pasūtīt pakalpojumus pašvaldības uzņēmumos ar visiem banku kontiem.</p>
<p>dažreiz kontakti</p>
<p>Jelgavas pilsētas pašvaldības mājas lapa ir izveidota ļoti nepārskatāmi, tādēļ bieži zūd vēlme tur kaut ko meklēt. Bieži informāciju meklēju citur</p>
<p>Nav pieejama informācija par pašdarbnieku pulciņiem, kolektīviem un lokālas nozīmes sporta entuziastu klubiem pagastos, novadā.</p>
<p>Par pilsētā aktuālām lietām uzņēmējiem. Kādas sfēras attīstās, kas notiek pa nozarēm, kādi ir lielākie pilsētas uzņēmumi. Visa ievietotā informācija ir novecojusi!!!!</p>
<p>Saistošie noteikumi par atkritumu apsaimniekošanu</p>
<p>Informāciju atrodu, bet jāpatērē ilgs laiks, jo grūti saprast kur kas atrodams.</p>
<p>Domes sēžu lēmumus.</p>
<p>Par rīkotajiem kursiem kompetenču centrā. Skolām novecojusi e-pasta adrese (bauskarp.lv), nav saites uz izglītības pārvaldes mājas lapu</p>
<p>Informāciju par visām novada biedrībām, reliģiskajām organizācijām, zemnieku saimniecībām u.c. uzņēmējdarbības formām novadā, veidlapas pakalpojumu pasūtīšanai (būvatļaujas, tirdzniecības licences, sociālo garantiju saņemšanai, nekustamā īpašuma aprēķins, u.c.). Daudzās jomās ļoti nepilnīga informācija vai tās joprojām nav vispār.</p>
<p>NVO un uzņēmējus</p>
<p>Par Lodiņa alus rūpnīcas pašreizējo likteni...</p>
<p>Informāciju par konkrētām sēdēm, jo mājas lapa netiek regulāri atjaunota.</p>
<p>Mājas lapā nav informācijas par kultūras pasākumiem novadā. Nav tieša piekļuve izglītības pārvaldes mājas lapai, līdz ar to nav informācijas par izglītības jomu</p>
<p>Plānotos būdžeta izdevumus</p>

Par sociālas sfēras jaunumiem
Iesniegumu veidlapas
Dažreiz ir novecojusi informācija kontaktos, pieņemšanas laikos. Iepirkumos ar nokavēšanos parādās noslēgtie līgumi. Informācijā par novada iedzīvotājiem gribas vairāk izvērstu un aktuālāku informāciju.
inf par iestādēm, to pakalpojumiem, nodarbību laikiem utt.
Deputātu e-pastus
Man svarīga informācija ne tikai mājas lapā, bet ikmēneša izdevumā,,NERETAS VĒSTIS,, Vairāk visa veida informācijas.
Pagastu pārvalžu darbinieku e-pasta adreses.
Vēlos uzzināt jaunāko informāciju par nekustamajiem īpašumiem, kadastrālajām vērtībām
Darbinieku algas
Vairākās Zemgales pašvaldību mājas lapās nav pieejami nepieciešamie kontakti.
piemēram informācija darba meklētājiem
Sludinājumi
Grūti atrast vajadzīgo informāciju, nevar saprast zem kādas sadaļas meklēt
par nekustāmo īpašuma maksājumiem
Sabiedriskā transporta grafiku, tikai saiti uz citu mājaslapu kurā to varētu atrast kas apgrūtina meklēšanu.
Nav publicēti visi novadā organizēto pasākumu norises vietas un laiki.
informāciju angļu valodā
Autobusu kustības grafiku, doktorātu darba laikus
nav info par pašvaldības iestādēm- darba laiki, darbinieki, cikos atvērtas, ir tikai 1 tālrunis. Apraksti. ir bijusi gadījumi, kad vajag info angļu valodā- tāda nav.

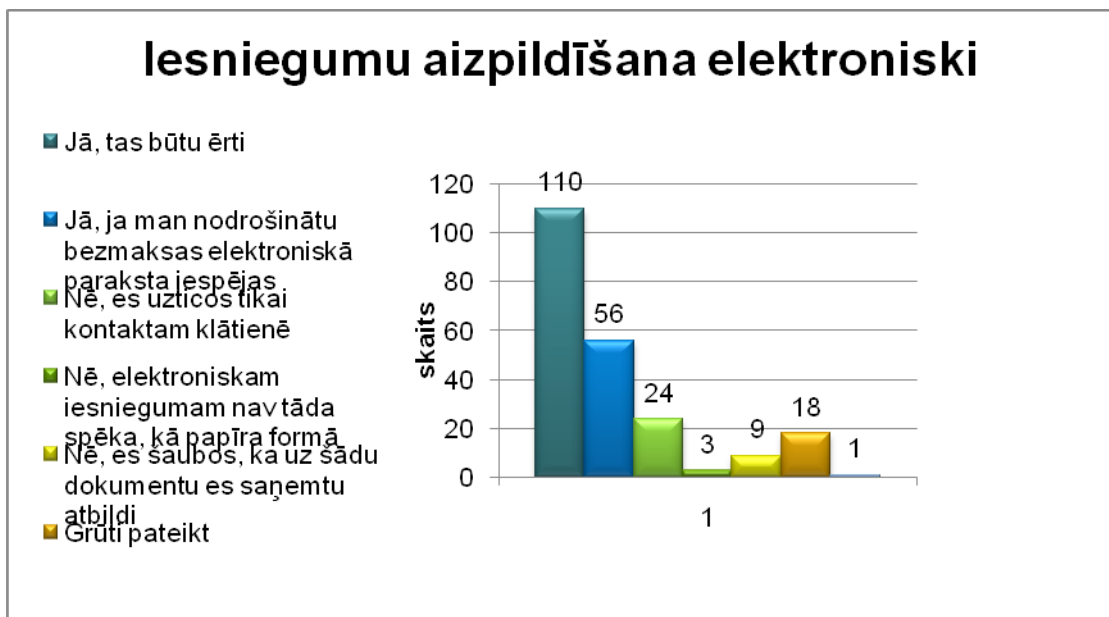
Vairāk par tūrismu, objektiem, varbūt- darba vietas.

Kādā veidā lai es saņemtu pakalpojumu, kādi dokumenti būtu jāņem līdzi.

Par uzņēmējdarbību

jaunākās aktualitātes

Saņemot atbildes uz jautājumu par respondentu ieinteresētību laika ekonomijas dēļ neapmeklēt pašvaldību klātienē, bet aizpildīt nepieciešamās iesniegumu veidlapas elektroniskā veidā, varam secināt, ka lielākā daļa uzskata, ka tas ir ērts un izdevīgs piedāvājums. Tomēr daudzi izsaka šaubas par šādu dokumentu juridisko spēku un uzticas iesniegumus aizpildīt klātienē. Kā problēma iezīmējas elektroniskā paraksta pieejamība. Šobrīd elektronisko parakstu fiziskas personas saņem par samaksu, turklāt tā lietošana ir sarežģīta.

Apkopojot sniegtās atbildes, var secināt, ka pašvaldību mājas lapās ir nepieciešams izveidot sadaļu par uzņēmējdarbību, regulāri aktualizēt informāciju un sekot līdzi, lai neaktuālā informācija tiktu laicīgi izņemta. Kā vēlams ir informācija par sabiedrisko transportu, t.sk. kustību saraksts un tarifi. Nepieciešams ievietot kvalitatīvu informāciju par tūrisma iespējām teritorijā.

Atbildēs tiek konstatēta arī apmeklētāji nevar atrast informāciju par amatpersonu atalgojumu, pašvaldības pakalpojumiem, to pasūtīšanas veidlapas u.tml.

Respondenti tika aicināti sniegt savus priekšlikumus pašvaldību mājas lapu satura uzlabošanai. Saņemtas sekojošas atbildes:

Izveidot mājas lapu pārskatāmāku

Grūti atrast kontaktus, principā mājas lapā jāsakārto atbilstoši MK noteikumiem Nr.171 "Kārtībā kādā iestādes ievieto informāciju internetā" un tad jau būs labi
vairāk vizuālās informācijas vajadzētu
regulāri aktualizēt informāciju; veidot arhīvu pa nozarēm; pārdomāt lapas struktūru, lai vieglāk orientēties
Šitām aptaujām nav lielas nozīmes, Jūs taču paši redziet, kad informācija ir novecojusi un kad pārāk mazā apjomā. Par papildus funkcionalitāti, atkarīgs no cenām, ka Jums piedāvā izstrādātājs, ja nav nekādi brīnumi, tad par lētām lietām var izveidot saiknes ar sociālajiem portāliem un ērti + vienkārši apziņot arī tos, kas parasti Jūsu mājas lapu neapmeklē!
Atverot labu, pirmā lapa aktualitātes būtu nepieciešama!
Jo vienkāršāk un pārskatāmāk, jo labāk. Vecāka gada gājuma cilvēkiem varētu būt problēmas orientēties sarežģītās lapās.
savlaicīgi ievietot jaunumus, izmaiņas
Vairāk vajag informāciju par novada uzņēmējiem un to darbības sfērām.
Varētu būt operatīvākas ziņas.
jautājumu/atbilžu iespēja (konkrētam speciālistam vai pašvaldībai vispārīgi)
dizains nav tik svarīgs, bet saturs gan!
Vairāk informācijas par uzņēmēju piedāvājumiem.
Vienkāršot, lai vieglāk meklēt informāciju
Nav īsti pārskatāma
Mums ir ļoti labas kvalitātes mājas lapā.
Pārāk daudz nenozīmīgu aktualitāšu pirmajā lapā. Nav opcijas - atpakaļ-, tas jā dara vienmēr ar BACK ikonu. Nepatīk arī jaunumu izvietojums - joslās, bet tas ir subjektīvs viedoklis.
Jau tiek pilnveidota
Jāievieto novada uzņēmumu sarakstu
Nomainīt smagnējumu pret gaišāku un interesantāku, lai būtu vēlme ielūkoties ne tikai tad, kad tas nepieciešamas darba jautājumos.
sakārtot sadaļas tā, lai viegli orientēties
Lai ir pārskatāmākas. Piemēram, sekot tai informācijai kas ir ievietota un aktualizēta, piemēram Jēkabpils pilsētas mājas lapā pie informācijas par uzņēmējiem info nau aktualizēta ļoti sen, atrodas sarakstā bankrotējuši uzņēmumi.
svarīgāko informāciju, ko parasti cilvēki meklē, vajag izvietot pārskatāmāk. Ieteiktu paskatīties citu iestāžu mājas lapas, lai gūtu priekšstatu par pārskatāmu mājas lapu, piem. Lauku atbalsta dienesta mājas lapā
Priekšlikums ir sakārtot un sistematizēt pašvaldības mājas lapā Teritorijas plānojumu informāciju pa pagastiem.
Mājas lapas struktūra (Krustpils novadam) ir pārskatāma un lapas dizains ir vizuāli pievilcīgs. Varētu vēlēt plašāku informāciju par pagastu kultūras namiem, aktivitātēm tajos. Piedāvātu ievieto sadaļu, kurā būtu iespējams pievienot, vai iesūtīt informāciju par aktuālajiem pasākumiem, sporta un deju nodarbībām, kā arī citām sabiedriskām aktivitātēm, tādējādi veicinot gan iedzīvotāju informētību par iespējam līdzdarboties dažādās aktivitātēs, kā arī veicinātu mājas lapas popularizēšanu iedzīvotāju vidū.
Skaidrāks nodaļu un apakš nodaļu izvietojums.

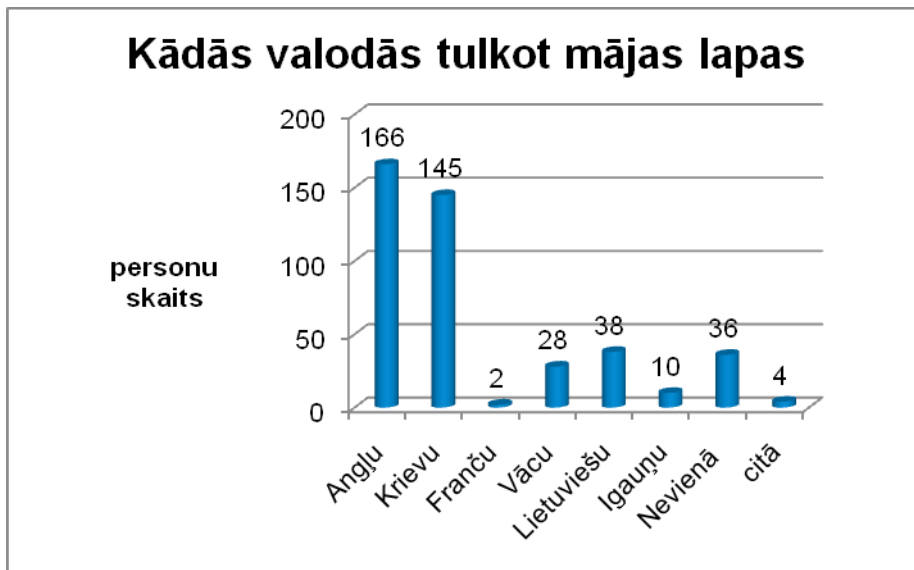
Kokneses novada domes mājas lapa pilnībā jāpārveido, kas arī tuvākajā laikā ir plānots.
Neesmu apmeklējusi, līdz ar to nevaru atbildēt
Par skolām arī novada mājas lapā varētu būt plašāka informācija
Dizains patīk, bet daudz nepilnību. Piemēram, gribētu zināt, kas tās par sētām un vietām, kas bija Sakoptības konkursa laureāti 2010. gadā, taču ir tikai foto bez paraksta.
Biežāk papildināt informāciju. Piemēram, par skolām, bibliotēkām un tml. informācija ir jau gadu veca.
Ievietot informāciju par visām pašvaldības iestādēm, aprakstus par pagastiem
Ērtāk fotogrāfijas skatīties būtu, ja tās katreiz nebūtu jāaizver.
Vairāk varētu būt plānotās sīkziņas-kaut vai virsraksti kam vēlāk būtu jāpievērš vairāk uzmanības
Sākumlapā vairāk aktualitāšu, bet kodolīgi, vienā teikumā
Vairāk atklātības un patiesības no mājas lapas un avīzes veidotājiem.
Jelgavas novada mājas lapa ir ļoti laba.
Jāizveido novada karte, kurā atzīmētas visas novada iestādes un kapitālsabiedrības. Jāizveido sadaļa uzņēmējdarbības veicināšanai.
Pagaidām man ir pilnīgi vienaldzīgs to saturs. Bet vispār mani interesētu pašvaldības uzņēmumu izvērstis gada pārskats. Tad es regulāri apmeklētu to.
Informācijai jābūt savlaicīgai. Bieži vien informācija par pasākumiem, sēdēm un komisijām parādās pēc tam, kad aktivitāte jau ir beigusies vai tajā pašā dienā, kad tas notiek. Jābūt iespējai sabiedrībai piedalīties dažādu, ar pilsētas attīstību saistīto, jautājumu apspriešanā. Pašreizējā situācijā šie jautājumi tiek skatīti un izdiskutēti slēgtās apspriedēs, bet sabiedrība tikai vēro domes sēdēs saskaņotu (disciplinētu) deputātu balsošanu.
Varbūt nedaudz vairāk izcelt izvēlnes un noteikti izveidot drop down lista izvēlnes- daudz pārskatāmāk un koncentrētāk.
Vienkāršot pārskatāmību, samazināt sadaļu skaitu, apvienojot sadaļas. Uztaisīt pašvaldību lapas SABIEDRĪBAI, ne pašvaldības darbinieku vajadzībām.
Iespējams varētu izveidot mūsdienīgāku dizainu, lai ieinteresētu jauniešus, un arī viņi lasītu visu par novadā notiekošo.
Viss ļoti patīk, mājas lapā ērti un viegli viss apskatāms un atrodams.
mājas lapas dizains apmierina, vēlētos piemēram likumu, kas attiecas uz iedzīvotājiem, izskaidrojums

izveidot atsevišķu sadaļu uzņēmējiem
apmierina patreizējais dizains un saturs, informāciju var sameklēt
izveidot tādu sadaļu, kur es, kā zemes un nekustāmā īpašnieks, atrastu informāciju par maksājumiem. Tādā ziņā, kā maksājumu par zemi, cik jāmaksā vai parādā esi pašvaldībai
Plašāku, labajā malā ir brīva vieta, vienkārši pelēks laukums. paplašināt lapas saturu un izkārtojumu horizontālā virzienā un tas attiecīgi samazinātu vertikālo sadalījumu un nevajadzētu vilk turp šurp.
Dizains apmierina. Par saturu. Gribētos ko interesantāku palasīt ne tikai sausus dokumentus.
iztulkot mājas lapu
Mazāk fotogrāfiju sākumlapā
trūkst plānveidīguma un uzskatāmības. Esmu rakstījusī vēstuli pašvaldībai- tā arī neviens nav atbildējis- nav skaidrs- vai to kāds saņēma, kā sūnu ciemā. Izskatās, ka mājas lapa ir tikai ķeksīša pēc.
Pilnībā mainīt mājas lapas dizainu, nepārskatāms, kaut kā slēdzas lapas viena pār otru, tad vispār nav nekā. Foto lai ir ar anotāciju.
Noderīga būtu lapas karte
Man mājas lapas saturs un dizains ļoti apmierina. Patīk, ka jaunumos informācijas tiek bieži aktualizēta, un rodas priekšstats par novadā notiekošo.
Iepriekšējā mājas lapa bija pārskatāmāka un vieglāk orientēties, bet arī šajā var visu nepieciešamo atrast.
Tūrisma informāciju sagatavot svešvalodās
Diezgan sarežģīti ir atrast kaut kādu informāciju
regulārāk un plašāk atspoguļot informāciju gan par pašvaldības, gan Latvijas aktualitātēm

No atbildēm secināms, ka iedzīvotāji savu pašvaldību mājas lapās vēlas redzēt regulāru un aktuālu informāciju par notikumiem pašvaldībā. Bieži sastopami pārmetumi, ka mājas lapā tiek ilgstoši saglabāta novecojusi informācija un netiek ievietoti jaunumi.

Kā būtiska problēma iezīmējas mājas lapu pārskatāmība. Respondenti pārmet sarežģīto mājas lapu struktūru un lapas kartes trūkumu.

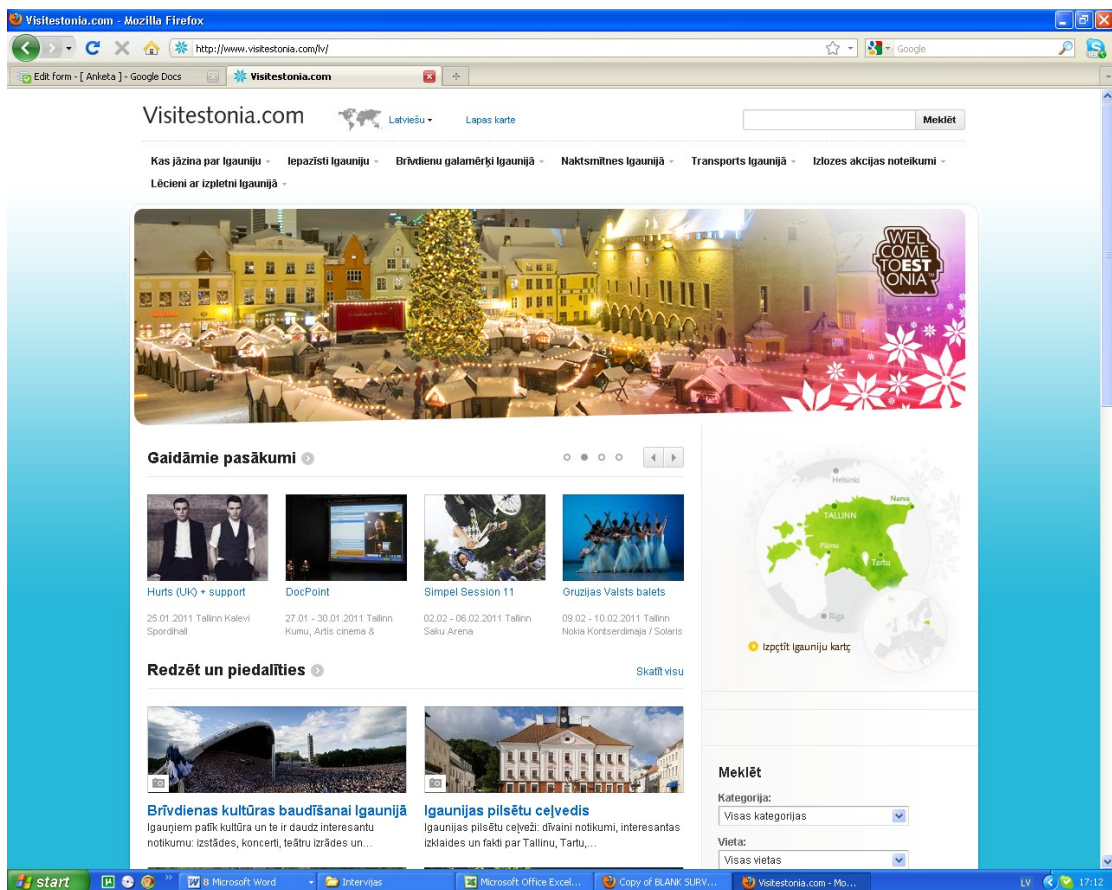
Tiek ieteikt izveidot sadaļu uzņēmējiem, kā arī nodrošināt informāciju svešvalodās.

Gan mājas lapas audita, gan anketēšanas rezultātā, tiek konstatēts, ka pašvaldību mājas lapas reti piedāvā informāciju svešvalodās. Jāņem vērā, ka mājas lapas apmeklē arī tie iedzīvotāji, kas uzskatāmi par tautību minoritātēm un slikti pārzina valsts valodu, arī šiem iedzīvotājiem ir saistoša pašvaldību informācija, tās trūkums svešvalodās padziļina plaisu starp dažādu tautību iedzīvotājiem un tie ir spiesti meklēt citu informāciju savās dzimtajās valodās. Pašvaldībām jāuzņemas atbildība par integrācijas veicināšanu savas kompetences ietvaros.

Tāpat jāņem vērā arī informācijas trūkums tūristiem. Tūristu piesaiste pašvaldībām veicina uzņēmējdarbību pašvaldībā. Par piemēru var ņemt dažādu Eiropas valstu un pulsētu mājas lapas, kas ir kvalitatīvi iztulkotas valodās, kas atbilst to gaidītajiem tūristiem, bet Zemgales pašvaldības šo iespēju izmanto ļoti zemā kvalitātē.

Labās prakses piemērs: Igaunijas mājas lapā www.visitestonia.com nodrošināta plaša un kvalitatīva informācija latviešu valodā. Potenciālais tūrists saņem kvalitatīvu informāciju un var laicīgi saplānot savu ceļojumu.

Turpretī atverot atsevišķu novadu mājas lapu angļu valodas informāciju, atveras mājas lapas šķirtne bez jebkādas noderīgas informācijas attiecīgā valodā. Kaut arī novadā ir ievērojamas cienīgi apskates objekti, vairākas baznīcas, skaistas dabas ainavas u.c., par ko ir atrodama plaša un izsmeļoša informācija latviešu valodā. Attiecīgi var secināt, ka tūristi no Eiropas valstīm, tuvākajām kaimiņvalstīm netiek gaidīti un novads aprobežojas ar latviešu uzrunāšanu.

1.2 Interviju apkopojuma rezultāti

Veiktas 17 uzņēmumu padziļinātas ekspertu intervijas, aptverot dažādas uzņēmējdarbības formas un pārstāvētās pašvaldības.

Intervijas gaitā uzņēmēji norāda dažādu sadarbības pieredzi:

1. dalība iepirkumos;
2. dažādu atļauju un licenču saņemšana;
3. sadarbība pilsētas infrastruktūras uzlabošanā;
4. nekustamā īpašuma nodokļa jautājumi;
5. reklāmas izkārtņu saskaņošana izvietošanai uz ēku fasādēm.

Atsevišķi uzņēmēji norādījuši, ka nav bijusi nekāda rakstura sadarbība ar pašvaldību un šādas sadarbības iespējas nesaskata.

Pamatā uzņēmēji norāda uz labu sadarbību ar pašvaldībām, bet atklātās intervijās tiek norādīts uz vēlmi neizpaust patieso viedokli, kas norāda uz negatīvas sadarbības slēpto pieredzi.

Uzņēmēji norāda, ka tiem nav zināma persona pašvaldībā, kas ir atbildīga par sadarbību ar uzņēmējiem, atkarībā no sadarbības formas, kontakti tiek meklēti internetā (pašvaldības mājas lapā) vai citos publiskos informācijas avotos. Kad sadarbība ir attīstības stadijā, uzņēmēji sadarbojas ar personu, kas norīkota konkrētajam pakalpojumam, piemēram, iepirkumos, līguma izpildē ar atbildīgo kontaktpersonu, vai būvatļauju saņemšanai griežas būvvaldē.

Intervētie uzņēmēji nenorāda uz konkrētu atbalstu, ko būtu saņēmuši no savas pašvaldības, tomēr nenoliedz, ka šāds atbalsts ir iespējams.

Uz jautājumu, kādu informāciju savas pašvaldības mājas lapās uzņēmēji vēlētos atrast, saņemtas sekojošas atbildes:

1. kontaktinformāciju;
2. plašu informāciju par atbalsta iespējām uzņēmējiem (ES fondi u.c.);
3. informāciju par pašvaldības attīstības vīziju- kādas uzņēmējdarbības formas ir atbalstāmas;
4. pašvaldības pasākumu plāns;
5. aktuālā informācija par notikumiem pašvaldībā;
6. Teritorijas plānojumu un saistošos noteikumus
7. Iepirkumu nolikumus.

Daudzi uzņēmēji nav informēti par Zemgales plānošanas reģiona mājas lapā atrodamo ģeoportālu. Taču saņemot skaidrojumu par šo portālu, atzinīgi novērtējuši tā nepieciešamību un izteikuši vēlmi izmantot tajā ietvertu informāciju kā arī ievadīt datus par savu uzņēmumu

Daudzi uzņēmēji vēlas, lai pašvaldības atbildīgais speciālists elektroniski informētu savā teritorijā reģistrētos uzņēmējus par aktualitātēm pašvaldībā, par iepirkumiem, par izmaiņām teritorijas plānojuma dokumentos un saistošajos noteikumos, jo uzņēmējam bieži neatliek laika sekot līdzī aktivitātēm pašvaldībā. Tas nodrošinātu lielāku uzņēmēju iesaistīšanos pašvaldības aktivitātēs, līdz ar to arī pašvaldības saņemtu atbalstu no uzņēmējiem dažādu pasākumu sponsorēšanai un atbalstīšanai.

Uzņēmēji izsaka viedokli pašvaldību iepirkumos paredzēt lielāku atbalstu teritorijā reģistrētajiem uzņēmējiem, taču lai tas nav pretrunā ar Publisko iepirkumu likumu.

1.3 Ietiekumi pašvaldību mājas lapu pilnveidošanai komercdarbības veicināšanai

1. Visas mājas lapas izveidot pēc iespējas atbilstošāk 06.03.2007. MK noteikumiem Nr. 171 Kārtība, kādā iestādes ievieto informāciju internetā;
  - 1) **Ziņas par iestādi:**
    - iestādes aprakstu (vietu valsts pārvaldē, uzdevumus, funkcijas, darbības virzienus)
    - īsu informāciju par iestādes vēsturi;
    - iestādes administratīvā un, ja tāds ir, politiskā vadītāja īsu biogrāfiju un fotoattēlu;
    - iestādes struktūras shematisku attēlojumu ar informāciju par katras struktūrvienības kompetenci un atbildību.
    - Iestāde norāda tās padotībā esošās iestādes.

2) **Kontakti:**

- iestādes oficiālo elektroniskā pasta (turpmāk - e-pasts) adresi;
- iestādes darba laiku un apmeklētāju pieņemšanas kārtību;
- iestādes struktūrvienību kontaktinformāciju (amatpersonas amatu, vārdu, uzvārdu, tālruņa numuru un e-pastu);
- iestādes rekvizītus, norādot adresi, tālruņa un faksa numuru, reģistrācijas numuru un bankas rekvizītus, ja tie nepieciešami pakalpojumu saņemšanai;
- elektroniskajai saziņai izmantojamās formātas, kā arī norādi "Ērtākai un ātrākai informācijas apmaiņai un pakalpojumu saņemšanai iesakām izmantot elektroniskos saziņas līdzekļus"; lamos grafiskos papildelementus - iestādes atrašanās vietas karti ar norādi par tuvāko sabiedrisko transportu, iestādes logotipu.

3) **Pakalpojumi:** iekļauj iestādes sniegto pakalpojumu sarakstu, kā arī saiti uz attiecīgo pakalpojumu vienotajā pakalpojumu portālā (www.latvija.lv). Pašvaldības, kurām informācija par tās sniegtajiem pakalpojumiem nav pieejama vienotajā pakalpojumu portālā, par pakalpojumiem ievieto vismaz šādu informāciju:

- darbības, kas personai jāveic, lai saņemtu pakalpojumu, un pakalpojuma saņemšanai nepieciešamo dokumentu uzskaitījums, norādot saiti uz pieteikuma veidlapu (kas pieejama elektroniski), vai atbilstošs elektroniskais pakalpojums un norāde par nepieciešamajiem pielikumiem;
- laikposms, kurā iestāde pieņem lēmumu par pakalpojuma sniegšanu (informē par to, vai sniegs pakalpojumu);
- pakalpojuma maksa (ja tāda ir) saskaņā ar maksas pakalpojumu cenrādi.

4) **Aktualitātes:**

- iestādes paziņojumus plašsaziņas līdzekļiem (informācija presei) un īsus pārskatus par svarīgākajiem jautājumiem;
- svarīgāko plānoto notikumu kalendāru;
- attiecīgās nozares informāciju, kuru iestāde vēlas popularizēt un kas ir aktuāla un diskutējama sabiedrībā;
- informāciju par darba piedāvājumiem iestādē.

5) **Nozares politika:**

- nozares un apakšnozares aprakstu;
- rīcības plānu valdības deklarācijas izpildei un atsauci uz valdības deklarācijas attiecīgo punktu, kā arī informāciju par rīcības plāna izpildi.

6) **Eiropas Savienība:**

- informāciju par iestādes kompetencē esošajiem aktuālajiem Eiropas Savienības jautājumiem un Eiropas Savienības normatīvajiem aktiem; informāciju par iestādes lomu un uzdevumiem Latvijas interešu paušanā Eiropas Savienības institūcijās un par sabiedrības iespējām iesaistīties Latvijas viedokļa formulēšanā; ziņas par informācijas avotiem jautājumos par attiecīgo nozari saistībā ar Latvijas dalību Eiropas Savienībā;
- informāciju par Eiropas Savienības organizētajām darba grupām un padomēm, par amatpersonām, kas tajās pārstāv Latvijas Republiku, un kontaktpersonu, kura var sniegt informāciju par darba grupās un padomēs izskatāmajiem jautājumiem.

7) **Starptautiskā sadarbība:**

- nozares aktualitātes un iestādes veiktos un plānotos pasākumus saistībā ar Latvijas dalību starptautiskajās organizācijās;
- ziņas par informācijas avotiem jautājumos par attiecīgo nozari saistībā ar Latvijas dalību starptautiskajās organizācijās.

8) **Normatīvie akti un attīstības plānošanas dokumenti:**

- normatīvos aktus, kas regulē iestādes darbību, uzdevumus un funkcijas (ministrijas un īpašu uzdevumu ministru sekretariāti norāda nolikumu un iestādes reglamentu); būtiskākos attiecīgo nozari regulējošos normatīvos aktus, kas uzskatāmi par neoficiāliem tiesību aktu tekstiem, ar norādi uz oficiālo publikāciju laikrakstā "Latvijas Vēstnesis";
- attīstības plānošanas dokumentus;
- attiecīgajā nozarē nozīmīgos starptautiskos dokumentus.

9) **Publikācijas un statistika:**

- iestādes gada publiskos pārskatus;
- iestādes gatavotās publikācijas. Ja publikācija nav pieejama elektroniski, norāda, kur attiecīgā publikācija ir pieejama;
- iestādes veiktos pētījumus vai norādi uz interneta vietni, kur informācija par iestādes veiktajiem pētījumiem ir pieejama.

10) **Saites:**

- padotības iestāžu sarakstu un saites uz to interneta mājas lapām;
- saites uz iestādes darbības jomai radniecīgu informāciju saturošām mājas lapām Latvijas Republikā un ārvalstīs;
- citas saites, tai skaitā saites uz Ministru kabineta mājas lapu un Eiropas Savienības oficiālo portālu.

11) **Informācija svešvalodās** (norāda valodas apzīmējumu):

- aprakstu par valsts institūciju (vietu valsts pārvaldē, uzdevumus, funkcijas, darbības virzienus);
- aktuālo informāciju;
- publikācijas, kuras valsts institūcija izdevusi attiecīgajā svešvalodā;
- attiecīgajā nozarē nozīmīgu starptautisku dokumentu publikācijas.

12) **Publiskie iepirkumi:** iekļauj informāciju par iestādes rakstiski noslēgtajiem publiskajiem būvdarbu, piegādes un pakalpojumu līgumiem (turpmāk – līgums) neatkarīgi no to līgumcenas, izņemot Publisko iepirkumu likuma 3., 4. un 5.pantā minētos līgumus (šis izņēmums neattiecas uz līgumiem, ar kuriem saskaņā iestādes nomā telpas), norādot:

- līguma priekšmetu;
- iepirkuma identifikācijas numuru (ja tāds piešķirts);
- pieteikumu vai piedāvājumu iesniegšanas termiņu (ja piemēro Publisko iepirkumu likumu); paziņojuma publikācijas datumu Iepirkumu uzraudzības biroja mājas lapā (ja tāds publicējams saskaņā ar Publisko iepirkumu likumu);
- piegādātāja nosaukumu;

- līgumcenu (bez pievienotās vērtības nodokļa);
- līguma izpildes termiņu.

13) **Sabiedrības līdzdalība:**

- informāciju par iestādes sadarbību ar nevalstiskajām organizācijām (ziņas par sadarbības partneriem, sadarbības principu īsu aprakstu, kontaktpersonas iestādē sadarbībai ar nevalstiskajām organizācijām);
- informāciju par būtiskākajām iestādes darba grupām un padomēm;
- informāciju par plānotām un notikušām publiskām apspriedēm, par dalības iespējām tajās un iestādē iesniegtiem vai iestādes sagatavotiem dokumentiem, kas nodoti publiskai apspriešanai.

14) **Viegli lasīt:** viegli uztveramā valodā iekļauj īsu aprakstošu informāciju par iestādi un citu informāciju, ko iestāde uzskata par nepieciešamu.

15) **Budžets:** iekļauj informāciju par iestādes amatpersonām izmaksāto atalgojumu, norādot:
amatpersonas vārdu un uzvārdu;
amatu;
aprēķināto atalgojuma summu.

16) Mājas lapā norāda ievietotās informācijas aktualizēšanas datumu un laiku.

17) Iestāde var papildināt mājas lapu ar jaunām sadaļām un pilnveidot mājas lapas saturu atbilstoši iestādes darbības jomai.

18) **Vispārējās prasības mājas lapai:** Lai mājas lapa būtu ērti pārlūkojama, tai nepieciešama:

- mājas lapas karte;
- ievadlapa latviešu valodā, kurā ir īsa informācija par iestādi vai jaunumu logs (ievadlapa nav nepieciešama, ja tajā ir tikai valodu izvēlne);
- katrā lapā - saite uz sākuma lapu, kā arī saites uz augstāka līmeņa lapām, ja mājas lapas serverim ir vairāku līmeņu struktūra;
- meklētājprogramma;
- visām iestādēm, kuru pakalpojumu saņemšanai nepieciešams iesniegums uz noteikta parauga veidlapas, - pieeja attiecīgām veidlapām un iespēja izdrukāt tās no mājas lapas vai aizpildīt tieši mājas lapā, kā arī paskaidrojumi par veidlapu pareizu aizpildīšanu. Ja veidlapas tiek aizpildītas vairākās valodās, paskaidrojumus sniedz arī attiecīgajās valodās;
- iespēja elektroniski nosūtīt iestādei vēstuli (iestādes apstiprinātā formātā);
- interaktīvie elementi (piemēram, "Jūsu jautājums", "Viesu grāmata", "Komentāri", "Forums", "Diskusija", "Aptauja");
- iespēja nosūtīt priekšlikumus par mājas lapu.

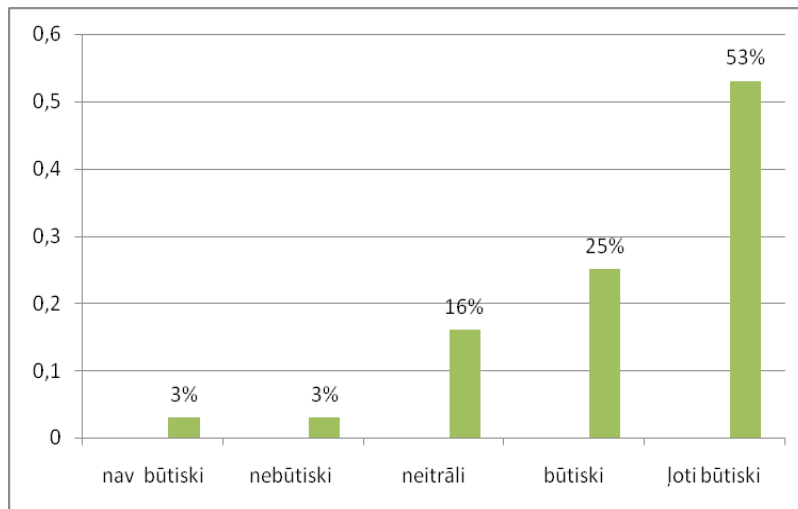
2. Regulāri nodrošināt informācijas atjaunošanu un neaktuālās informācijas laicīgu izņemšanu no mājas lapām;

3. Nodrošināt mājas lapu tulkošanu angļu un krievu valodās, savukārt tūrisma informāciju iztulkot valodās, kas atbilst pašvaldības apmeklētāju (tūristu) mērķauditorijai, piemēram, Lietuvas pierobežas pašvaldību mājas lapas izveidot lietuviešu valodā.
4. Pašvaldību mājas lapās izveidot sadaļu par uzņēmējdarbību.
5. Mājas lapu saturu sagatavot atbilstoši katras mērķauditorijas uztveres līmenim:
  - 5.1. ņemot vērā pašvaldības iedzīvotāju tautību, sagatavot saprotamu informāciju atbilstošās valodās;
  - 5.2. sagatavot viegli uztveramu un īsu informāciju lasītājiem, kas neorientējas sarežģītos terminos un pašvaldību un to struktūrvienību iedalījumā, piemēram, kontaktinformācija, pašvaldības pieņemšanas laiki un kārtība; pakalpojumu saņemšana, tarifi, sabiedriskais transports, tūrisma informācija u.c.
  - 5.3. izveidot mērķauditorijām atsevišķas sadaļas: pensijas vecuma lasītājiem, skolēniem, uzņēmējiem: sadaļās ievietot šīm mērķauditorijām aktuālu informāciju;
6. mājas lapu vizuālo noformējumu veidot viegli uztveramu, burtiem un fonam izvēlēties kontrastējošas krāsas;
7. Aktualitāšu sadaļā izmantot sabiedrību uzrunājošus virsrakstus, līdzīgi, kā tas tiek izmantots ziņu portālos: www.tvnet.lv, www.apollo.lv, www.delfi.lv.
8. Pašvaldību mājas lapās ievietot informāciju (skaidrojumus) par pieņemtajiem lēmumiem, lai novērstu sabiedrības priekšlaicīgu neapmierinātību, kas rodas informācijas trūkuma dēļ.
9. Mājas lapās izveidot lapas karti un sadaļu „Viegli lasīt”.
10. Pašvaldības atbildīgajiem speciālistiem par uzņēmējdarbības attīstību teritorijā, elektroniski informēt savā pašvaldībā reģistrētos uzņēmējus:
  - 10.1 par iespējām piedalīties attiecīgajos iepirkumu konkursos,
  - 10.2 par aktualitātēm saistībā ar dažādiem semināriem, kas skar uzņēmējdarbībai svarīgas tēmas,
  - 10.3. par izmaiņām teritorijas plānojumos vai saistošajos noteiktumos.
11. Uzņēmējdarbības atbalstam iespēju robežās pašvaldībām paredzēt nekustamā īpašuma nodokļa atlaides ražošanas telpām un īpašumiem.

1.2 Stratēģiskās un telpiskās plānošanas instrumentu pieejamība un uztveramība komercdarbības aktivitātes veicināšanai

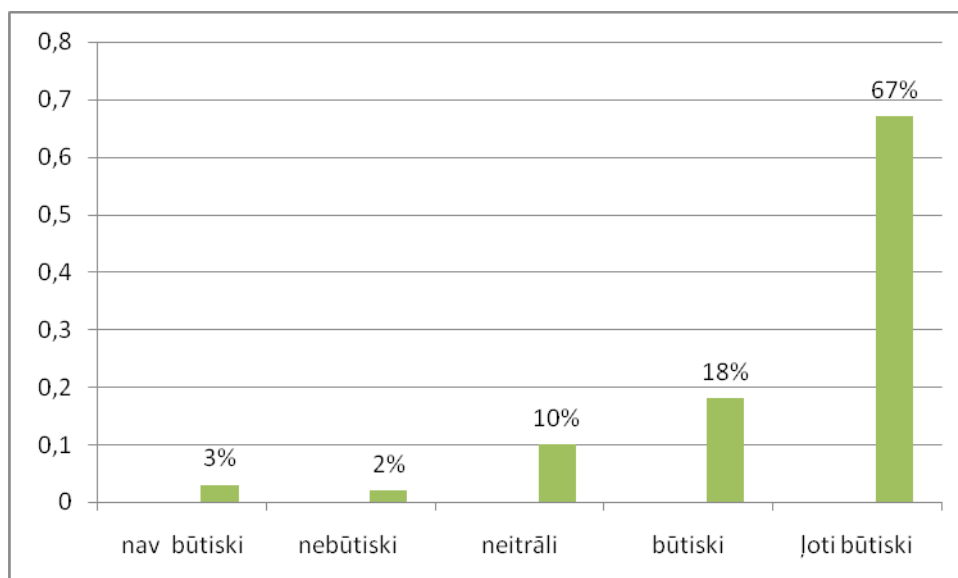
1.4 Anketu apkopuma rezultāti

Cik svarīgi Jūsuprāt uzņēmējam ir redzēt pašvaldības mājas lapā informāciju par kontaktpersonu par uzņēmējdarbības jautājumiem pašvaldībā

Aptaujas rezultāti rāda, tikai 3% respondentiem nav būtiska informācija par kontaktpersonu uzņēmējdarbības jautājumos pašvaldībā, savukārt 25% respondesmit šī informācija ir būtiska un 53% respondesntiem – ļoti būtiska.

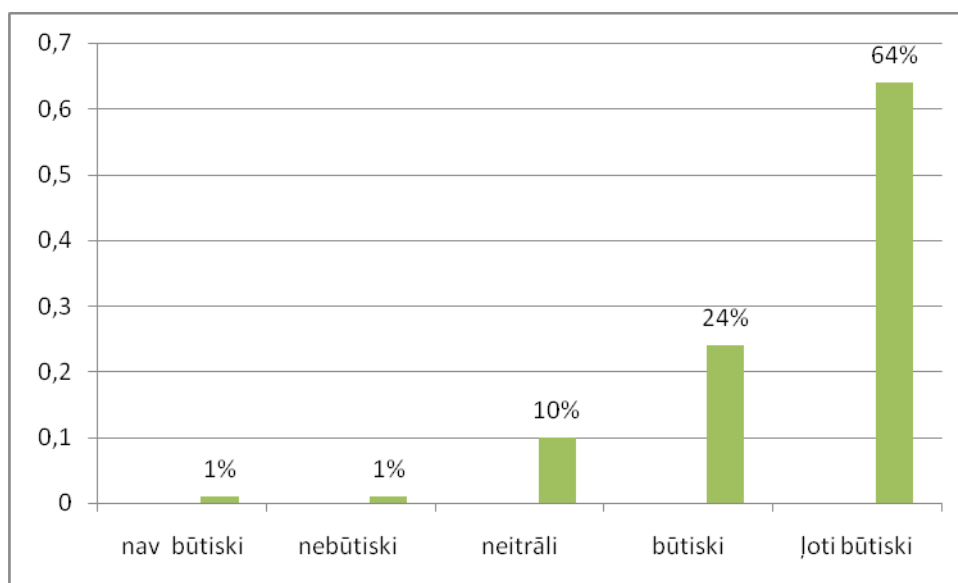
Cik svarīgi Jūsaprāt uzņēmējam ir redzēt pašvaldības mājas lapā informāciju par finansējuma iespējām uzņēmējdarbībai (ES struktūrfondi, valsts atbalsta programmā, pašvaldības atbalstu u.c)

Aptaujas rezultāti rāda, tikai 3% respondentiem nav būtiska informācija mājas lapā par finansējuma iespējām uzņēmējdarbība pašvaldībā, savukārt 18% respondesmit šī informācija ir būtiska un 67% respondesntiem – ļoti būtiska.

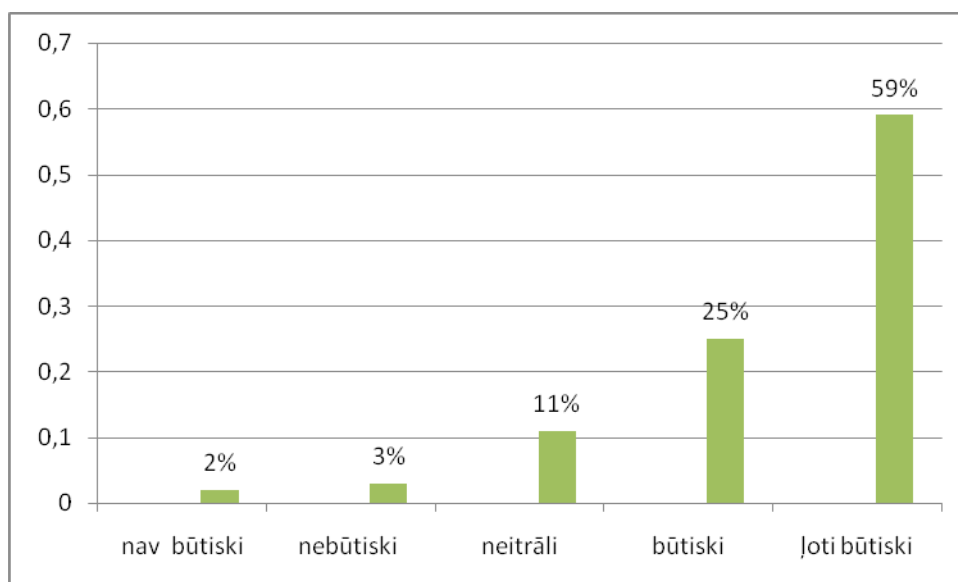
Cik svarīgi Jūsaprāt uzņēmējam ir redzēt pašvaldības mājas lapā informāciju par pašvaldībā pieejamajām uzņēmējdarbības atbalsta struktūrām (informācijas centri, inkubatori,

pieaugušo izglītības un konsultāciju centri, uzņēmējdarbības atbalsta centri, tehnoloģiskie parki)

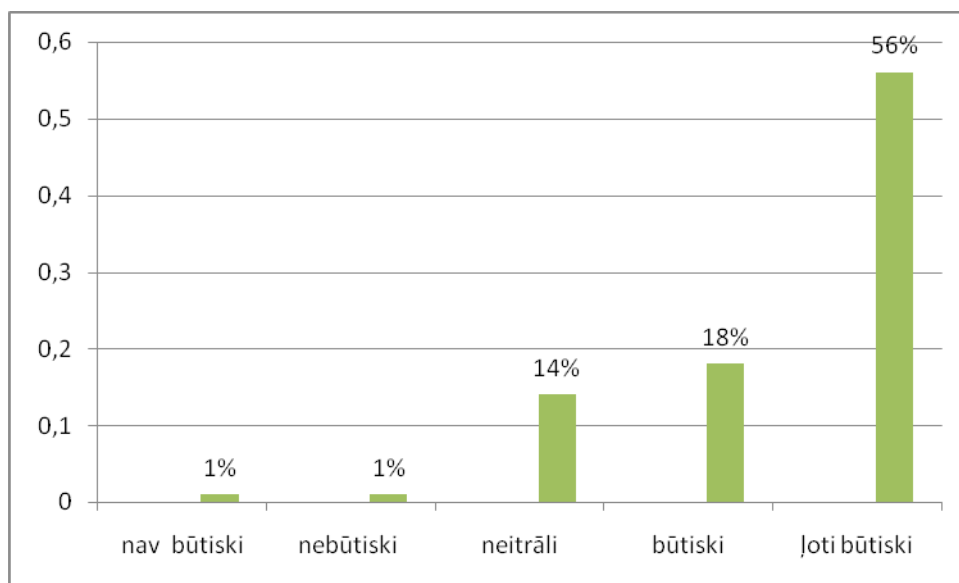
Aptaujas rezultāti rāda, tikai 1 % respondentiem nav būtiska informācija mājas lapā par pašvaldībā pieejamajām uzņēmējdarbības atbalsta struktūrām, savukārt 24% respondesmit šī informācija ir būtiska un 64% respondesntiem – ļoti būtiska.

Cik svarīgi Jūsaprāt uzņēmējam ir redzēt pašvaldības mājas lapā informāciju par brīvajām teritorijām, telpām, industriālajām teritorijām

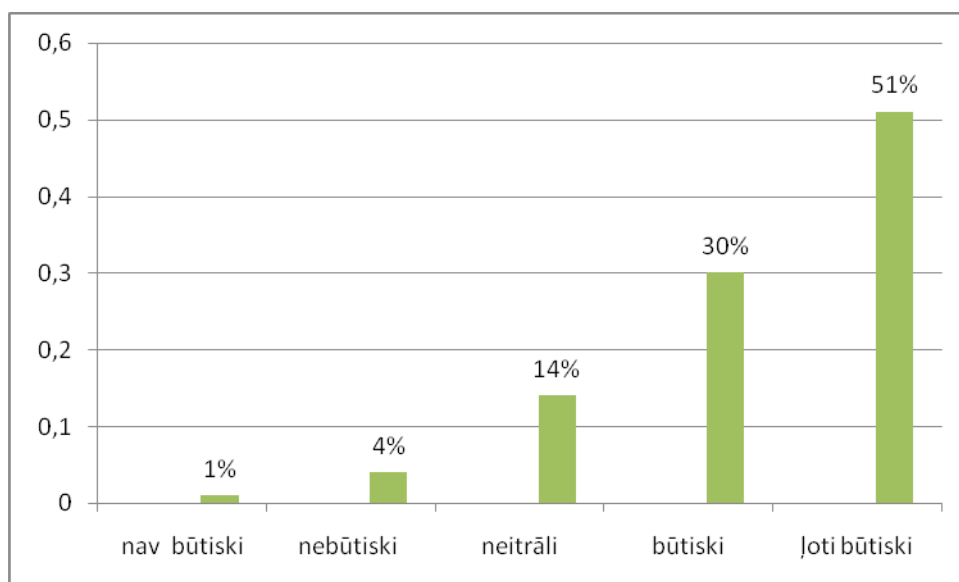
Aptaujas rezultāti rāda, tikai 2 % respondentiem nav būtiska informācija mājas lapā par brīvajām teritorijām, telpām, industriālajām teritorijām, savukārt 25% respondesmit šī informācija ir būtiska un 59% respondesntiem – ļoti būtiska.

Cik svarīgi uzņēmējam ir Jūsaprāt redzēt pašvaldības mājas lapā informāciju par aktualitātēm pašvaldībā

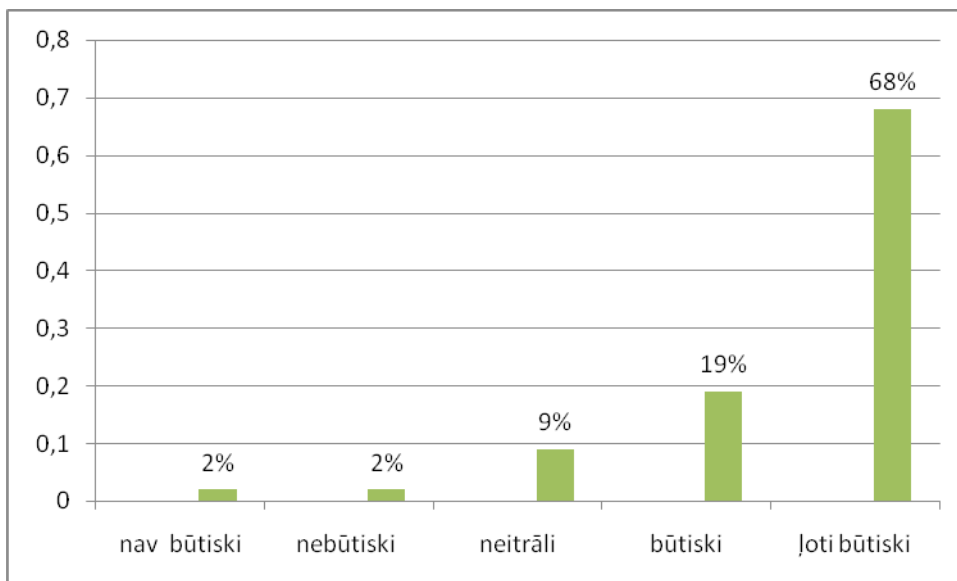
Aptaujas rezultāti rāda, tikai 1 % respondentiem nav būtiska informācija mājas lapā par aktualitātēm pašvaldībā, savukārt 18% respondesmit šī informācija ir būtiska un 56% respondesntiem – ļoti būtiska.

: Cik svarīgi Jūsaprāt uzņēmējam ir redzēt pašvaldības mājas lapā informāciju par pašvaldības padomes sēdēm, pieņemtajiem lēmumiem, saistošajiem noteikumiem

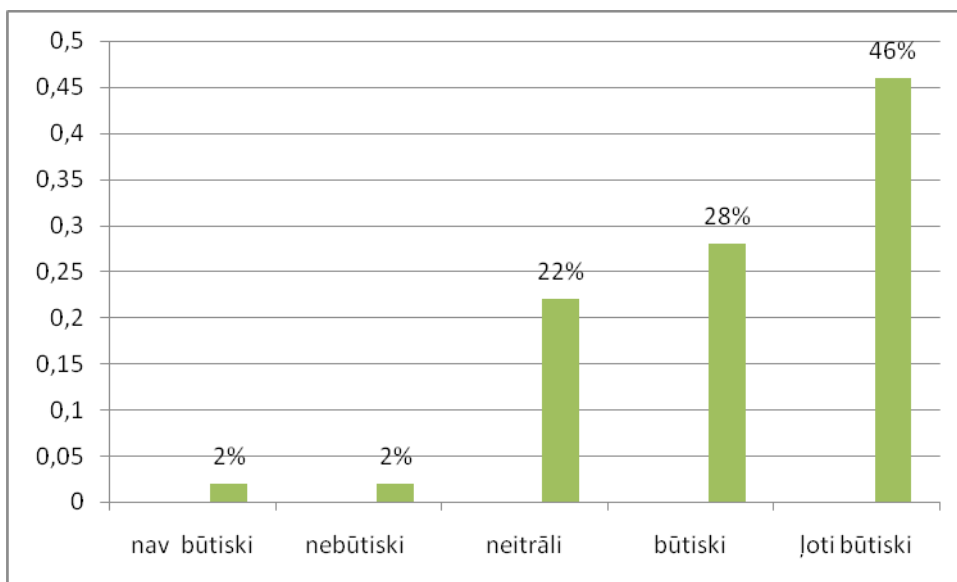
Aptaujas rezultāti rāda, tikai 1 % respondentiem nav būtiska informācija mājas lapā par pašvaldības padomes sēdēm, pieņemtajiem lēmumiem, saistošajiem noteikumiem, savukārt 30% respondesmit šī informācija ir būtiska un 51% respondesntiem – ļoti būtiska.

: Cik svarīgi Jūsaprāt uzņēmējam ir redzēt pašvaldības mājas lapā informāciju par pašvaldības iepirkumiem

Aptaujas rezultāti rāda, tikai 2 % respondentiem nav būtiska informācija mājas lapā par pašvaldības iepirkumiem, savukārt 19 % respondesmit šī informācija ir būtiska un 68 % respondesntiem – ļoti būtiska.

Cik svarīgi Jūsuprāt uzņēmējam ir redzēt pašvaldības mājas lapā informāciju par pašvaldības izdodamajām atļaujām, licencēm, būvatļaujām

Aptaujas rezultāti rāda, tikai 2 % respondentiem nav būtiska informācija mājas lapā par pašvaldības izdodamajām atļaujām, licencēm, būvatļaujām, savukārt 28 % respondesmit šī informācija ir būtiska un 46 % respondesntiem – ļoti būtiska.

1.2. Anketu kontroljautājumu izvērtējuma galvenie secinājumi:

Uzņēmējiem ļoti būtiski ir informatīvie e-pakalpojumi, ar kuru palīdzību uzņēmēji tiešsaistē var iegūt informāciju par:

- Kontaktpersonu par uzņēmējdarbības jautājumiem pašvaldībā;
- Finansējuma iespējām uzņēmējdarbībai (ES struktūrfondi, valsts atbalsta programmā, pašvaldības atbalstu u.c.);
- Pašvaldībā pieejamajām uzņēmējdarbības atbalsta struktūrām (informācijas centri, inkubatori, pieaugušo izglītības un konsultāciju centri, uzņēmējdarbības atbalsta centri, tehnoloģiskie parki);
- Brīvajām teritorijām, telpām, industriālajām teritorijām;
- Aktualitātēm pašvaldībā;
- Pašvaldības padomes sēdēm, pieņemtajiem lēmumiem, saistošajiem noteikumiem;
- Pašvaldības iepirkumiem;
- Pašvaldības izdodamajām atļaujām, licencēm, būvatļaujām;
  - Pašvaldībā esošajiem vietējiem uzņēmējiem un to pārstāvēto nozari.

1.5 Interviju apkopojuma rezultāti

- Galvenokārt uzņēmēji ir griezušies pašvaldībā, lai saņemtu būvatļaujas, arhitektūras un plānošanas uzdevumus, izziņas, atļaujas, risinātu jautājumu par nekustāmā īpašuma nodokļiem, pašvaldību izsludinātajiem iepirkumiem, projektu saskaņojumiem, plānotajiem pasākumiem, aktualitātēm, saņemtu tūrisma informācija.
- Vērtējot pašvaldības darbu lielākā daļa intervēto uzņēmēju izsakās atzinīgi, ka sadarbība ar pašvaldību bijusi operatīva, pretimnākšana, jautājumi ir atrisināti. Bet arī piebilst, ka procedūras ir birokrātiskas un laikietilpīgas, lēmumu pieņemšana aizņem ilgu laiku, nav operatīva.
- Pašvaldībā lielākā daļa uzņēmēju griežas pie sekretāres vai klientu pieņemšanas centrā, tikai neliela daļa uzņēmēju pazīst, uzņēmējdarbības speciālistu un griežas pie tā.
- Uzņēmēji nav informēti par iespējām saņemt nodokļu atlaides, par pašvaldības atbalstu uzņēmējdarbībai.
- Uzņēmēji ir neapmierināti ar ceļu infrastruktūras stāvokli un to uzturēšanu, gan vasaras sezonā, gan ziemā. Sliktā ceļu kvalitāte traucē uzņēmējdarbības attīstībai.
- Uzņēmēji vēlētos mājas lapās redzēt informāciju par ES fondu piesaistes iespējām, projektu rakstīšanas iespējām.
- Liela daļa uzņēmēju pašvaldības mājas lapā vēlētos redzēt informāciju par brīvajām zemēm un telpām, informāciju par pasākumiem pašvaldībā, kvalitatīvu pagasta kartogrāfisko materiālu, par uzņēmējdarbības vidi pašvaldībā.
- Lielākā daļa uzņēmēju izmanto pašvaldību mājas lapas informācijas iegūšanai, bet reizēm tajās ir neaktuāla informācija, grūti atrodamā.
- Plānošanas dokumentus uzņēmēji lielāko daļu apskata pagasta uz vietas pašvaldībā izdrukās veidā, jo internetā pieejamais kartogrāfiskais materiāls ir grūti uztverams, atveras maza izmēra karte, kurā ir grūti saprast nepieciešamos jautājumus.

- Uzņēmēji atzīst, ja būtu pieejams kvalitatīvs, vienkārši un ērti izmantojams kartogrāfiskais materiāls interneta vidē, tad noteikti to izmantotu, lai aplūkotu savus īpašumus, apgrūtinājumus u.c. lietas.
- Uzņēmēji atzīst, ka nepieciešams uzlabot sadarbību ar pašvaldību, mazināt birokrātiju, veikt reālu atbalstu uzņēmējdarbīgai.

1.6 Ietiekumi pašvaldību mājas lapu pilnveidošanai komercdarbības veicināšanai

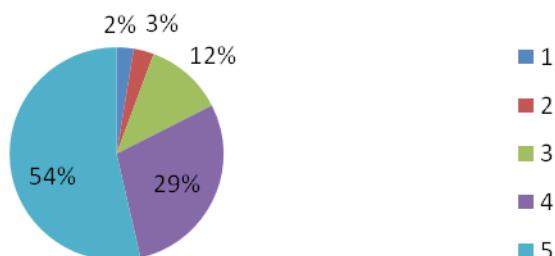
- Pašvaldību mājas lapu dizainu un iekļaujamo informāciju veidot pēc uztveramāku un vienkāršāku.
- Izveidot atsevišķu sadaļu ar uzņēmējiem svarīgo informāciju.
- Mājas lapā esošajai informācijai vienmēr jābūt aktuālai.
- Norādīt informāciju, kur saņemt nepieciešamās izziņas, atļaujas, pie kāda speciālista jāgriežas, kādi dokumenti tam nepieciešami;
- Norādīt informāciju pie kura pašvaldības speciālista griezties konkrētajā jautājumā, norādīt speciālistu pienākumus;
- Norādīt informāciju par uzņēmējdarbības speciālistu – cilvēku, kurš palīdz uzņēmējam atrisināt neskaidros jautājumus pašvaldībā, konsultē uzņēmējdarbības jautājumos, ES fondu piesaistes jautājumos.
- Saprotamā un viegli uztveramā veidā norādīt informāciju par pašvaldības atbalstu uzņēmējiem, kāds atbalsts ir paredzēts, kā to piesaistīt.
- Norādīt informāciju par nodokļu atlaižu iespējām, kuras var piesaistīt uzņēmējs.
- Norādīt informāciju par ES fondu piesaistes iespējām
- Norādīt informāciju par tūrisma iespējām pašvaldībā, tūrisma uzņēmējiem
- Norādīt informāciju par pašvaldības teritorijā esošajām brīvajām zemēm, telpām, zemes nomas iespējām, kuras varētu izmantot uzņēmējdarbībai;
- Norādīt informāciju par pasākumiem pašvaldībā,
- Pašvaldības mājas lapā ievietot kvalitatīvu pagasta kartogrāfisko materiālu,
- Norādīt informāciju par uzņēmējdarbības vidi pašvaldībā, par citiem uzņēmējiem
- Pašvaldību mājas lapās ievietot saiti uz Zemgales ģeoportālu, kur atrodams kvalitatīvs un viegli lietojams kartogrāfiskais materiāls, lai uzņēmēji varētu apskatīt kartē savus īpašumus, pašvaldības izstrādāto teritorijas plānojumu, apgrūtinājumus, industriālās teritorijas.

1.3 Mājas lapas lietošanas funkcionalitāte komercdarbības aktivitātes veicināšanai

1.7 Anketu apkopojuma rezultāti

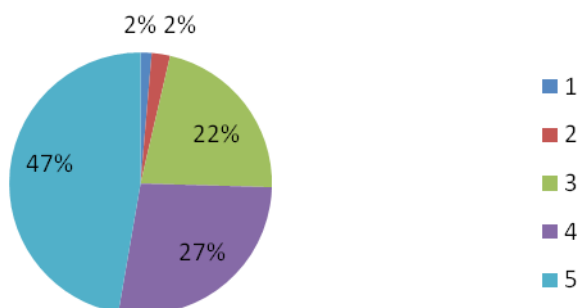
Anketēšanas rezultātā tika aptaujāti 219 respondenti, kuri atbildēja uz dažādiem jautājumiem par pašvaldību mājas lapām un ģeoportālu. Analizēti tika dati, kas saistīti ar IT un teritorijas plānojumu.

16. Cik svarīgi Jūsaprāt uzņēmējam ir redzēt pašvaldības mājas lapā informāciju par brīvajām teritorijām, telpām, industriālajām teritorijām(no 1-5)

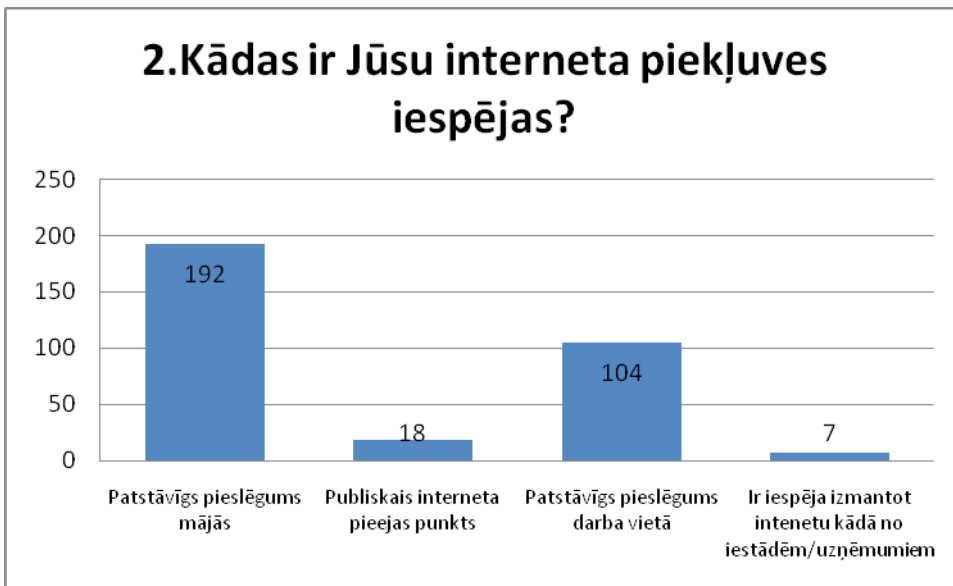

Vairāk kā puse respondentu, t.i. 54%, apstiprinājuši, ka pašvaldību mājas lapās ir būtiski, lai būtu redzama informācija par brīvajām teritorijām, telpām, industriālajām teritorijām. Par maznozīmīgu šo informāciju atzīmējuši tikai 5% respondentu.

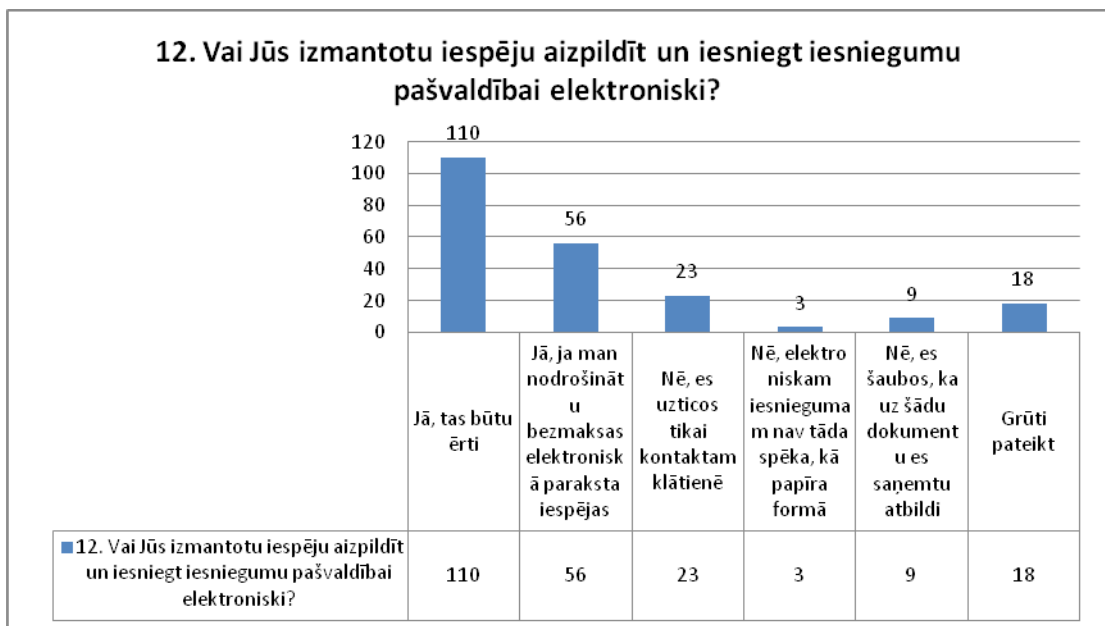
20. Cik svarīgi Jūsaprāt uzņēmējam ir redzēt pašvaldības mājas lapā informāciju par pašvaldības izdodamajām atļaujām, licencēm, būvatļaujām(no 1-5)

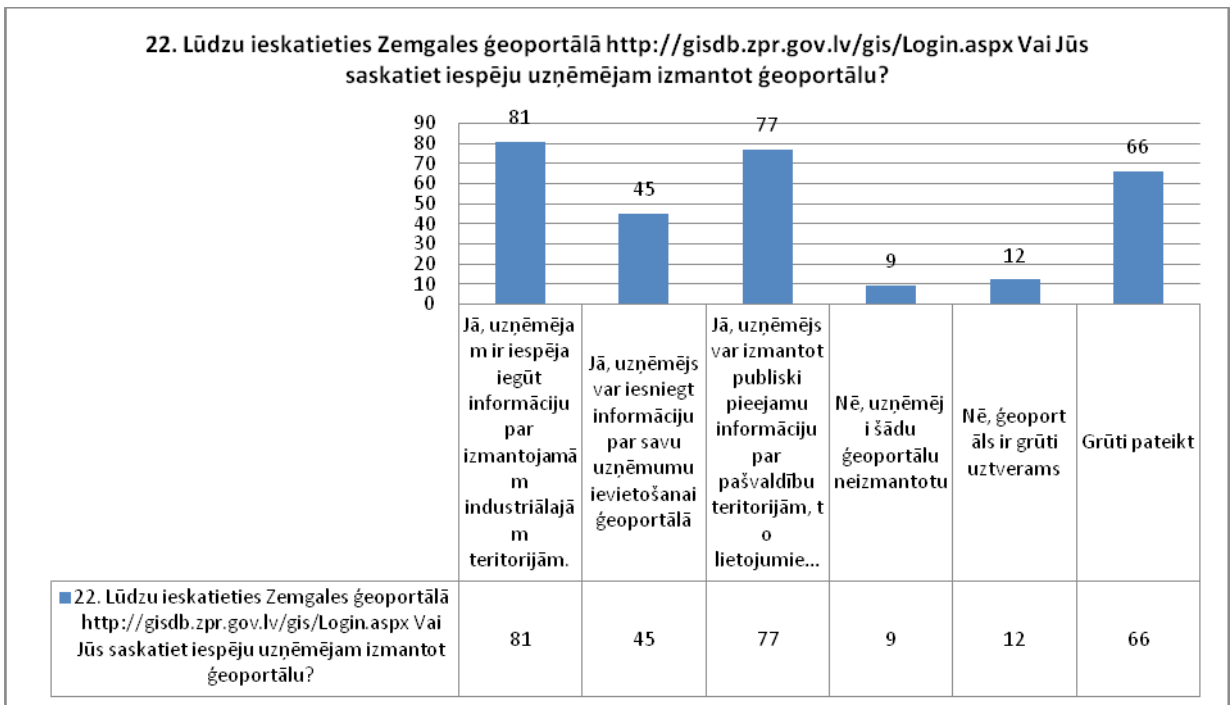
74% respondentu norādījuši, ka ir pietiekami svarīgi pašvaldības mājas lapā redzēt informāciju par pašvaldības izdotajām atļaujām, licencēm, būvatļaujām. Savukārt, 4% respondentu atbildējuši noliedzīgi, ka šāda informācija nav vajadzīga.

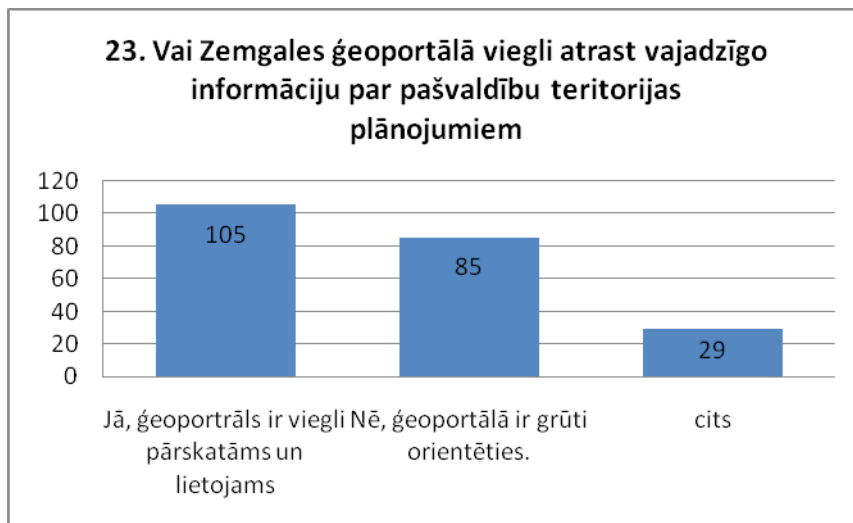
Grafiks ataino, ka lielākajai daļai respondentu internets ir pieejams patstāvīgi gan mājās, gan darbā. Tikai dažiem respondentiem ir jāmeklē cits interneta piekļuves punkts.

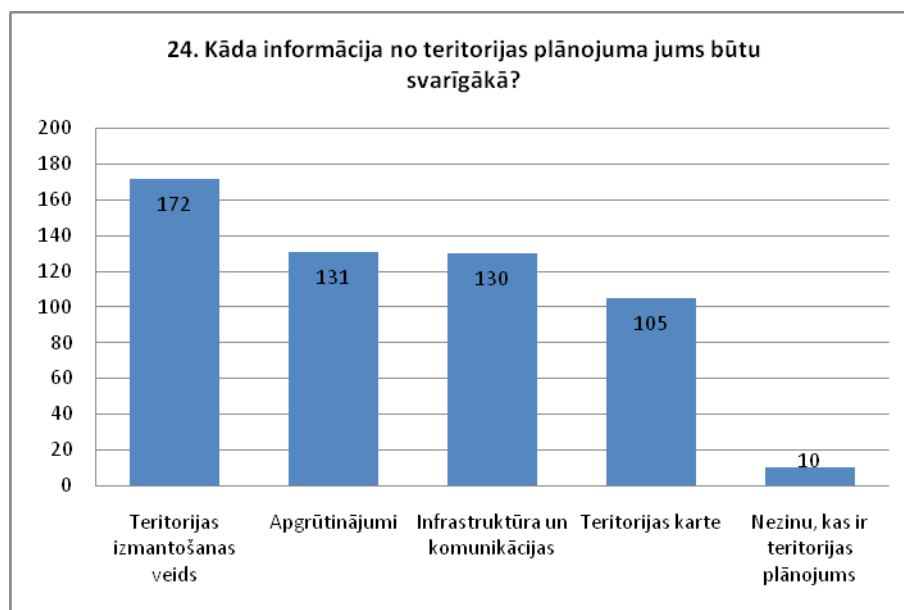
Vairāk kā 75% respondentu izmantotu iespēju aizpildīt un iesniegt iesniegumu pašvaldībai elektroniski, ja tas būtu bezmaksas. Tomēr daļai respondentu labprātāk patiktu iesniegumu iesniegt papīra formātā.

Lielākā daļa respondentu uzskata, ka uzņēmējiem izmantot ģeoportālu būtu izdevīgi un noderīgi. Bet lielai daļai respondentu nav viedokļa šajā jautājumā. Tas varētu būt skaidrojams ar zināšanu trūkumu par ģeoportālu un tā sniegtajām iespējām.

Vairākums respondentu atzīst, ka ģeoportāls ir viegli pārskatāms un lietojams. Tomēr aptuveni 39% respondentu uzskata ģeoportālu par sarežģītu un nepārskatāmu. Bet svarīgākais, ka liels skaits respondentu norāda, ka nezina vai nav iedziļinājušies kādu informāciju ir iespējams atrast Zemgales ģeoportālā.

Par svarīgāko informāciju, kāda būtu atrodamā teritorijas plānojumā, aptaujātie respondenti uzsver teritorijas izmantošanas veidu. To savās anketās minējuši 172 respondenti. Pozitīvi vērtējams arī tas, ka tikai 10 respondenti jeb 2% nezina, kas ir teritorijas plānojums.

1.8 Interviju apkopojuma rezultāti

Uzņēmēji dažādi vērtē pašvaldības iestāžu darbu. Cits to peļ, cits slavē. Tomēr lielākā daļa uzņēmēju norāda, ka pašvaldības sniegtais atbalsts ir niecīgs un ka tas būtu jāpalielina:

- pašvaldībām pietrūkst darba efektivitātes un operativitātes;
- pašvaldību mājas lapās ievietotie teritorijas plānojumi ir nepārrocīgi lietojami;
- ģeoportālā izmantotās tehnoloģijas būtu labvēlīgas uzņēmējdarbības atbalstam, tikai mājas lapai ir nepieciešami papildinājumi un uzlabojumi, lai to varētu efektīvi lietot; pašvaldību mājas lapas vairumā gadījumu ir nepiemērotas vai ar iztrūkstošu informāciju, lai reāli palīdzētu vai atvieglotu uzņēmējdarbības veicināšanu

Kopumā gandrīz visās mājas lapās bija atrodamā informācija par teritorijas plānoju un saistītajiem dokumentiem. Interfeisa jeb mājas lapas grafiskais risinājums atšķirās no ļoti kvalitatīvas un ērtas līdz pašvaldības iestādei neatbilstošai (www.tervetesnov.lv), bet vairākums bija kvalitatīvas un pārskatāmas. Teritorijas plānojumu apskatei tikai izmantoti divi tehniskie risinājumi: plānojumu apskate *.jpg* formātā un *.pdf* formātā. Tomēr šie risinājumi nav pārskatāmi un ērti lietojami. Jāizceļ www.zemgale.lv (ģeoprotāla) mājas lapa, kurā plaši pielietoti GIS risinājumi, izmantojot kompānijas *Envirotech* tehnoloģijas.

Atsevišķi piemēri.

1. Kvalitatīvs mājas lapas grafiskais dizains ir pārskatāmāks, ērtāks un galvenais patīkamāks lietotājam. Par labu piemēru var minēt trīs mājas lapas: www.veumnieki.lv, www.iecava.lv, www.jelgava.lv. Tomēr kvalitatīvām mājas lapām ir trūkums – tās sarežģītas lietotājam, jābūt acīgam, lai sameklētu vajadzīgo.

2. Izceļams arī ir www.jaunjelgava.lv. Lapā ir kvalitatīva un ērta, bet ievērojamu to padara teritorijas plānojuma un saistošo dokumentu apskatei paredzētais grafiskais risinājums, kurš lietotājam ir saistošs un viegli izprotams.

Par www.kurzemesregions.lv

Mājas lapa ir kvalitatīva un atbilstoša pašvaldības iestādes statusam. Tajā atrodama visas vajadzīgā informācija par teritorijas plānojumu un saistošajiem noteikumiem. Tomēr tā ir pārāk vienvēidīga un nepārskatāma, kas var sarežģīt informācijas meklēšanu. Kā lielākajā daļā citu pašvaldības mājas lapu, teritorijas plānojumu apskatei izmantots *.pdf* formāts. Citi GIS instrumenti nav izmantoti, kas atvieglotu apskates procesu.

Par www.zemgale.lv

Galvenā atšķirība no pārējām mājas lapām ir tā, ka teritorijas plānojuma apskatei izmantoti GIS risinājumi, kas dod zināmas priekšrocības un atvieglo darbu. Šo risināju, galvenokārt, raksturo spēja izmantot vairākus datu slāņus vienlaicīgi. Ir pieejamas ortofoto un topogrāfiskās kartes, administratīvo un industriālo teritoriju kartes un vēl dažādas citas datu kartes, kuras iespējams savietot. Ievērības cienīga ir tehniskā risinājuma funkcionalitāte:

- ir iespējams brīvi pārvietoties pa apskatāmo karti,
- mērīta attālumu no viena punkta līdz otram,
- iegūt informāciju par konkrētu apzīmējumu vai teritorijas apgabalu, izmantojot informācijas taustiņu uz rīku joslas,
- mainīt mērogu,
- piekļūt pie konkrētās vietas vai teritorijas plānojuma dokumentiem, izmantojot interaktīvo rīku uz rīkjostas,
- iespēja iegūt visu pamatinformāciju par konkrēto vietu vai teritoriju, spiežot uz interaktīvās pogas kartē

Tehnisko risinājumu trūkumi

Vairāki trūkumi ir izmantojot *.pdf* un *.jpg* formātus teritorijas plānojumu apskatei, salīdzinājumā ar GIS risinājumu, jo tiem trūks viesu iepriekš minēto GIS instrumentu, kuri būtu nepieciešami plānojumu apskatei. Par trūku var uzskatīt arī *.pdf* un *.jpg* formātu karšu failu lielos izmērus, kuru lejupielāde no interneta par prasīt laiku. Turklāt, *.pdf* formāta apskatei ir nepieciešams *AdobeReader* programmatūra, kura var arī nebūt uzstādīta lietotāja datoram. Un arī apskatītajās mājas lapās nebija norādīts īss-ceļš uz mājas lau, kur šo programmatūru var lejupielādēt, jo tā ir bezmaksas. Bet GIS risinājuma trūkums ir, ka risinājuma izmantošanai nepieciešams interneta pieslēgums ar pietiekamu ātrumu, pretējā gadījumā plānojumu apskate aizņems laiku. Manuprāt, nepiemērots risinājums ir, ka teritorijas plānojuma grafiskā daļa ir sakomresētā (saspiestā) sazipotā veidā. Tas, protams, aizņem daudz laika un vajadzīga WinZip vai WinRar programmas.

1.9 Ieteikumi pašvaldību mājas lapu pilnveidošanai komercdarbības veicināšanai

1. Izvērtējot visas mājas lapas konstatēju, ka vislabākais risinājums ir www.zemgale.lv ģeoportālam. Šīs mājas lapas priekšrocība ir tā, ka tā ir interaktīva. Ar šādu risinājumu nācās saskarties 2007.g Interreg III projektā GRISI un apakšprojektā GEOPOP, kurā piedalījās daudz ārzemju partneru no Spānijas, Francijas, Čehijas u.c. valstīm, kā eksperimentu piedāvāju interaktīvajā ģeodatu bāzē ievadīt toreizējo Bauskas rajona teritorijas plānojumu, jo iepriekš mūsu mājas lapās šādus risinājumus pielietoja tikai tūrisma maršrutu mājas lapās. Projekts izdevās. Ārzemju mājas lapās šāds risinājums tiek plaši pielietots.
2. Nebūtu slikti izveidot kopīgu GIS sistēmu visām pašvaldībām un republikas pilsētām, līdzīgi kā www.zemgale.lv. Tas atvieglotu pašvaldību darbu sniedzot vajadzīgo informāciju lietotājiem, jo tā būtu kopēji saistīta un viegli pielietojama, jo bieži ir nepieciešam skatīt vajadzīgo informāciju kontekstā ar blakus esošo pašvaldību teritorijām un infrastruktūru un to pašvaldību mājas lapās izdarīt nevar. Tur pat nav skatāms viss novads kopā, bet katra pagasta pārvalde atsevišķi.
3. Manuprāt, svarīga uzņēmējiem ir informācija no teritorijas plānojuma un saistošajiem noteikumiem tāpēc sadaļai par teritorijas plānojumu mājas lapā jābūt atsevišķi izceltai galvenajā mājas lapas daļā. Jo bieži teritorijas plānojums ir „paslēpts” zem sadaļas „Dokumenti”, „Pašvaldība”, „Dome”, „Plānošana” u. c. . Tas viss sarežģī ātri iegūt vajadzīgo informāciju.
4. Pašvaldību mājas lapās varētu nebūt teritorijas plānojuma grafiskā daļa, bet būtu tiešsaiste uz www.zemgale.lv ģeoportālu.
5. Vienas pieturas aģentūra.

Ieteikumi, analizējot ārvalstu mājas lapas

Noderīgi būtu arī izmantot ārvalstu mājas lapās izmantotās tehnoloģijas un risinājumus. Kā vienu no paraugiem var minēt Čehijā veidotu publiskā teritorijas plānojuma informācijas sistēmu „e-UP” (<http://apps.hfbiz.cz/apps/mappub/demo2en.html>). Būtiskākais, kas šo mājas lapu raksturo ir tās vienkāršā un lietotājiem draudzīgā interaktīvā vide. No šīs mājas lapas ģeoportāla lapai varētu aizgūt:

- datu slāņu sadalīšanu pa tipiem(teritorijas plānojums, kadastrālais plānojums, teritorijas karte);
- vienkāršotu meklētāju, kurš sameklē konkrētu adresi vai vietu;
- vienkāršu, bet skaidru pamācību par katru mājas lapā pieejamo interaktīvo rīku un tā lietošanas instrukciju un skaidrojumu.

Vēl par paraugu var minēt Spānijā veidotu, Navarre reģiona teritorijas plānojuma informācijas sistēmu(<http://idena.navarra.es/navegar/>). Šī sistēma atšķirībā no iepriekšminētās „e-UP” sistēmas ir daudz komplicētāka un pilnīgāka. Sistēmā paredzēta arī tādi infrastruktūras slāņi kā, piemēram, kultūrvēsturisko pieminekļu un medicīnas iestāžu slānis. Šādu slāņu izveidošana varētu būt tālāk ejošs ierosinājums www.zemgale.lv ģeoportāla mājas lapai. No šīs mājas lapas ģeoportāla lapai varētu aizgūt:

- iespēju lejupielādēt dažādus datus slāņus;
- ideju vienotai vienas pieturas aģentūrai visam Zemgales reģionam;
  - iespēju veidot savu grāmatzīmi ar konkrēto teritorijas plānojuma attēlu un slāņiem un saglabāt to, lai vēlāk varētu atgriezties un apskatīt sameklēto.

Kā trešo mājas lapu, kurā izmantotās tehnoloģijas būtu pielietojamas, var minēt Itālijā veidotu Romas provinču teritorijas plānojuma un veģetācijas informācijas sistēmu(<http://websit.provincia.roma.it/>). Šīs mājas lapa ievērojama ar to, ka tajā iespējams aplūkot vajadzīgo teritoriju ne tikai divdimensionāla (2D), bet arī trīsdimensionāla (3D) projekcija. No šīs mājas lapas ģeoportāla lapai varētu aizgūt:

- tehnoloģisko risinājumu teritorijas plānojuma telpiskai jeb trīsdimensionālai aplūkošanai;
- teritorijas plānojuma aplūkošanai nepieciešamo lietojumprogrammu saraksta izvietošanu galvenajā lapā skaidri redzamā vietā un norādīt saiti šo lietojumprogrammu lejuplādēšanai, ja tāda ir iespējama.